LVIII
C
12

BIBLIOTECA NAZ
Vittorio Emanuele III
LVIII
E
12
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

VETERUM ILLUSTRIUM

PHILOSOPHORUM POETARUM RHETORUM ET ORATORUM IMAGINES

Ex vetuſtis nummis, gemmis, hermis, marmoribus,
aliiſque antiquis monumentis
deſumptæ.

JO: PETRI BELLORII

CHRISTINÆ REGINÆ AUGUSTÆ

Bibliothecarii, & Antiquarii expoſitionibus, nunc iterum accuratius editis.

ROMÆ, ex Calcographia jam de Rubeis, nunc Rev. Cam. Apoſtolicæ
apud Pedem Marmoreum, cum Privilegio Summi Pontificis

MDCCXXXIX.

Superiorum permiſſu.

Digitized by Google

LECTORI
JO: PETRUS BELLORIUS.

Poſt diuturnam barbarorum, ac temporis ſævitiam, quæ ingenuæ artes, ac bona cuncta periere, cum tandem indulgentia Numinis, ſummorumque Virorum conatibus nova dies illuxit, ac litterarum ſtudia, quaſi ab Orco revocata, rurſus revixere, omnis rediit Muſarum chorus, atque in ſublimi vetus honos effulſit. Non enim tantùm collapſa gymnaſia, ac disjecta ſcientiarum domicilia, iterum excitato faſtigio, priſtinam faciem reſumpſerunt, verùm etiam priſco diſciplinarum cultu, ac ornamentis ad elegantiam reſtitutis, veteri peplo attrito, ſe nova clamyde Pallas induit, & accinxit. Quare in ſcholis, porticibus, & bibliothecis vivunt hodie, & loquuntur illæ immortales animæ, quæ nos erudiunt, ac docent, noſque ſimul earum adſpectu fruimur: imaginibus ſcilicet, ac ſignis ad vivum expreſſis, quæ ſtudioſa juventus è ruinis, atque a vetuſtate vindicavit; quæque noſtros oculos explent, animoſque concitant ad virtutem. Idcircò contemplari licet hinc ſapientiæ magiſtros Platonem, & Ariſtotelem, inde Muſarum antiſtites Homerum, & Virgilium: & alia ex parte ſe palam exhibent eloquentiæ principes Demoſthenes, & Tullius, cæterique Parnaſſi incolæ, Phœbique ſodales. Si hujus tam præclari decoris auctores quæramus, Athenienſes primi Minervæ, ſcientiarum præſidi, & Mercurio eloquentiæ Deo junctas ſimul ſtatuas, quas Hermathenas vocant, erexere. Idem honos datus eſt poſtea ſapientiæ cultoribus, qui ſibi, & patriæ inclaruerunt, hermas, & imagines ex marmore, & ære privatim, & publicè ponentes, ut quiſquisglorioſos vultus inſpiceret, admoneretur ad præclara facinora, ac illos præſentes, quos imitaretur, haberet. Romæ poſtea hoc fuit Aſinii Pollionis inventum, ornandi ſcilicet bibliothecas doctorum virorum ſignis, & imaginibus; quarum ſtudio flagraſſe etiam Pomponium Atticum, & Marcum Terentium Varronem, auctor eſt Plinius. Origo nempè plena virtutis intueri multas poſt ætates nobis obvias, præſenteſque illorum facies, quorum ingenia in iiſdem locis excolimus, & admiramur. Hanc inſignem laudem apud Noſtros conſecutus eſt Fulvius Urſinus, recentis ſæculi Varro, qui illuſtrium virorum imagines ab ævo ſuperſtites, quotquot reperiri potuerunt, ſive marmore ſculptas, & ære ductas, ſive gemmis, lapidibus, anulis,

& ſigillis cælatas, nummiſque ſignatas in ſua bibliotheca collegit, ac protulit in lucem. Eaſdem poſtea Theodori Gallæi opera Romæ delineatas, atque Antuerpiæ ære inciſas ex ejuſdem Urſini, & Gaſparis Scioppii notis Joannes Faber Bambergenſis medicinæ doctor, & profeſſor in Romana Academia eruditiſſimo Commentario illuſtravit. Quòd verò Fulvianæ imagines permixtè heroas, reges, duces, alioſque fortitudine, ac fama præſtantes, ſimulque philoſophos, ac litteris illuſtres viros complecterentur, ex multorum ſententia, ac voto placuit hos ab illis ſecernere. Quo conſilio habito, veterum litteratorum hominum vultus, quos ſuos & Græcia, & Latium extollit, ſelegimus, plurimoſque inſuper alios addidimus, qui poſt Fulvianam collectionem prodiere. Cunctos verò in tres ſeries diviſimus, Philoſophorum, Poetarum, ac Rhetorum; eorumque ſingulis breves Expoſitiones, ſive elogia ſubjecimus, quæ ipſorum ingenia, & laudes, ceu vitæ breviarium indicarent. In iis autem exponendis ipſius Fabri veſtigia ſecuti ſumus, ab ejus Commentariis cuncta, quæ adjumento forent ad explicationem, mutuati. Dum verò, Lector, hos immortales vultus intuendos tibi proponimus, enixè rogamus, ut noſtrum ſtudium, qualecumque ſit, hilari animo, parique voluntate accipias; qua invicem auſpicamur, ut inclytæ imagines, quarum frueris adſpectu, Tibi incitamento ſint ad virtutem ipſam, ac ſapientiam comparandam, Q. Maximi, ac Publii Scipionis exemplo, a quibus ſæpe ſe audiiſſe Criſpus Salluſtius affirmat: Cum ſuorum imagines intuerentur, animum ſibi ad virtutem vehementer accendi, *quod eſt omnium noſtrarum virium, operumque in hac mortali vita bonum.*

IN-

INDEX ILLUSTRIUM

Qui in hoc opere continentur.

PHILOSOPHI.

Antiſthenes.	pag. 1.
Apollonius Tyaneus.	1
Apulejus.	2
Archytas.	2
Ariſtippus.	3
Ariſtomachus.	3
Ariſtoteles.	4
2 Ariſtoteles.	4
Alexander.	4
Carneades.	5
Cratippus.	5
Chryſippus.	6
Democritus.	6
Diogenes.	7
2 Diogenes.	7
Euclides.	8
Heraclitus.	8
2 Heraclitus.	9
Hippocrates.	9
Juba Rex.	9
Julianus Imp.	10
Mago & Dionyſius.	11
Marcus Aurelius Imp.	11
Maximus.	12
Numa Pompilius.	12
Pittacus.	13
Plato.	13
2 Plato.	14
Poſidonius.	14
Pythagoras.	14
Ruſticus.	15
Seneca.	15
Solon.	16
Socrates.	17
2 Socrates.	17
Speuſippus.	18
Thales.	18
Theophraſtus.	18
Xenocrates.	19
Zaleucus.	19
Zeno.	20

POETÆ.

Alcæus.	1
Anacreon.	1
Aratus.	2
Ariſtophanes.	3
Calliſthenes.	3
Eucharis.	3
Euripides.	4
2 Euripides.	4
Heſiodus.	5
2 Heſiodus.	5
Homerus.	5
2 Homerus.	6
Horatius.	8
Menander.	9
Moſchion.	9
Ovidius.	10
Perſius.	11
Pindarus.	11
2 Pindarus.	12
Poſidippus.	12
Pytheus.	12
Sappho.	13
~~Sophocles.~~	13
Terentius.	14
Theocritus.	14
Virgilius.	14
2 Virgilius.	15
Tragœdus ſive Comoedus.	15
Sileni, ac Dionyſiacæ Perſonæ. *Tabula ultima.*	

RHETORES AC ORATORES.

Æſchines.	1
Ariſtides.	1
Aſpaſia.	2
Cæſar.	3
Cato Major.	4
2 Catonis Herma.	4
Cicero.	5
2 Cicero.	5

De-

Demoſthenes.	6
Epaphroditus.	6
Herodotus.	7
Iſocrates.	8
Leodamas.	8
Lyſias.	9
Phocion.	9
Salluſtius.	10
Sotericus Pædagogus.	11
Titus Livius.	12
Thucydides.	12
Hermheracles. *Tabula ultima*.	

Ex Auctario
Ad Illuſtrium Philoſophorum Imagines.

MEDICI.

TABULA I.	*TABULA II.*
Chiron.	Galenus.
Machaon.	Cratevas.
Pamphilius.	Apollonius.
Xenocrates.	Andreas.
Niger.	Dioſcorides.
Heraclides.	Nicander.
Mantias.	Rufus.

JUſſu Reverendiſſimi Patris Magiſtri Sacri Apoſtolici Palatii, ego infraſcriptus diligenter legi hoc opus inſcriptum Veterum Illuſtrium Philoſophorum, Poetarum, Rhetorum, &c. *cum autem nihil in eo viderim, quod aut Chriſtianæ Fidei, aut bonis moribus ſit contrarium, dignum cenſeo, ut Rei litterariæ commodo, typis committatur.*

Ego Fr. Joſephus Sabatini Bibl. Angelicæ Præfectus.

REIMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſs. Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

Philipus Epiſcopus Piſauri Viceſgerens.

REIMPRIMATUR.

Fr. Nicolaus Ridolfi Ord. Præd. Sacri Pal. Apoſt. Magiſter.

IN

Digitized by Google

IN

IMAGINES

VETERUM

ILLUSTRIUM PHILOSOPHORUM

EXPOSITIONES.

ANTISTHENES.

1 ANTISTHENES Athenienſis, Cynicæ ſectæ primus inſtitutor, in gymnaſio Κυνοσάργει *Cynoſargi* diſſerens, Cynicus, atque Κύων, ideſt Canis fuit appellatus. Cum Socratem audiviſſet, ad ſuos diſcipulos converſus: Abite, inquit, magiſtrum quærite, ego jam reperi; ſtatimque venditis, quæ habebat, ac publicè diſtributis, nihil ſibi præter palliolum reſervavit. Aſſerebat porrò, ſapientem ſibi ipſi ſufficere, ipſiuſque eſſe quæ aliorum ſunt omnia. Primus ex philoſophis barbam promiſiſſe traditur, eraſam verò in hac imagine conſpicimus, quod, ut Johannes Faber advertit, ſculpta ſit priuſquam alere cepiſſet. Macilens præterea, atque extenuatus apparet, quod phthiſi laboraret. Imago ipſa deſumpta eſt ex antiquâ anulari gemma amethyſto, olim apud Lælium Paſqualinum nobilem antiquarium Romanum, cui ſimilem aliam Fulvius Urſinus adſervabat in ſua dactiliotheca,

APOLLONIUS TYANEUS.

2 APOLLONIUS TYANEUS Pythagoricæ diſciplinæ ſectator, inter celebres philoſophos memoratur, ſed miracula, ac divinitatem ementitus, venefici potius, ac præſtigiatoris, quàm veri philoſophi nomen meruit. Vitam, ac præſtigia octo libris Philoſtratus elegantiſſimè complexus eſt; ejus verò ſectatores inſanientes ipſum Chriſto Jeſu comparare auſi ſunt; ſed adeò falſi mendacii auctorem Hieroclem refellit Euſebius libro ad hoc ſcripto. Imago deſumpta eſt ex æreo nummo maximo, ut dicitur *contornato*, Fulvii Urſini, cui ſimilis extat in theſauro Chriſtinæ Reginæ. Apollonii ſimulacrum pectore tenus, ex marmore, manum è pallio exerentis ex Muſeo

Digitized by Google

Leonardi Auguſtini Româ Neapolim tranſlatum eſt ad exornandam inſtructiſſimam bibliothecam clariſſimi, ac doctiſſimi Viri Joſephi Valletta. Tanta verò fuerunt hominum ſtudia erga Apollonium, divinarum rerum arcanam quandam ſapientiam ſimulantem, ut ejus imagines, & ſtatuas tanquam ſalutaris numinis colerent, ut de Alexandro Severo, & Aureliano, aliiſque memoriæ proditum eſt.

LUCIUS APULEJUS.

3 LUCIUS APULEJUS inſignis Platonicus, patriâ fuit Madaurâ, nobili Romanorum coloniâ inter Numidiam, & Getuliam. Carthagine prius, mox Athenis philoſophiâ, diſciplinisque optimis imbutus, Romæ tandem eloquentia, ac omnigena eruditione ſub Trajano, ſeu Hadriano claruit. Inter ejus præcipua opera quatuor extant Floridorum libri, ac Metamorphoſeon Aſini Aurei, Lucium Patarenſem, ac Lucianum Samoſatenſem imitatus ſtylo amœno, ac florum varietate eleganti; quamvis aliquibus barbariem ſapere aliquando videatur. Magiæ nomine accuſatus adverſus calumniantes eloquentiſſimè diſſeruit, ſeque defendit. Succulenta fuit proceritate, capillo promiſſo, ac ſpecioſus formâ, ut in Apologia de ſe ipſo, & qualis in hac imagine apparet. Deſumpta eſt ex æreo numiſmate maximo *contornato*, Fulvii Urſini, cui ſimilis alius in theſauro Chriſtinæ Reginæ adſervatur. Extat etiam Apuleji marmoreus herma capite diademato, qui ex bibliotheca Camilli Maximi Cardinalis cum aliis illuſtrium philoſophorum hermis, ſimulacris, atque eruditis marmoribus acceſſit ditiſſimæ, ac omni antiquo, recentique nitore fulgenti ſuppellectili Excell. Domini Gaſparis de Haro, & Guſman Catholicæ Majeſtatis apud Innocentium XI. Oratoris, nunc Neapolitani Regni Proregis, cujus ſtudium, ac munificentiam in cunctas bonas artes, atque humanitatem inſignem mirata eſt Roma, miratur Neapolis, dum tranquilla juſtitia, ac pietate publicæ felicitati præeſt: quare omnium uno ore, atque amore celebratur.

ARCHYTAS.

4 ARCHYTAS TARENTINUS Pythagoræ diſcipulus, geometriâ, aſtrologiâ, atque mechanicis artibus inclaruit; tum etiam apud ſuos cives domi foriſque, publicis, bellicisque rebus adminiſtrandis tantam laudem ſibi comparavit, ut exercitus imperator factus, nunquam victus evaſerit. Inter ejus

ejus mechanica columba lignea memoratur, quæ aurâ ſpiritus incluſa, præpetibus pennis cœlum contendere auderet. Naufragio periit, ipſumque extinctum inducit (1) Horatius in præclara illâ Odâ, in qua omnibus moriendum eſſe proponit. Nummus, ex quo hæc imago Archytæ deprompta eſt, cuſus fuit à ſuis Tarentinis Magnæ Græciæ ad recordationem perennem adeò celebris philoſophi, ut conſtat ex epigraphe TAPAC adjecto piſce, Tarentinæ urbis inſigni. Nomen verò ipſius philoſophi legitur in notâ ad collum inciſa, quæ litteras quatuor comprehendit ARKI *Architas*.

(1) *Horat. l. 1. Od. 28.*

ARISTIPPUS.

5 **A**RISTIPPUS genere Cyrenaicus, Socratis fuit auditor, ſed cum eſſet voluptatis aſſertor, ità libenter præſentibus fruebatur, ut de abſentibus non laboraret, affirmans cuncta animantia ipſam voluptatem appetere, atque à doloribus abhorrere. (2) Horatius ſe ipſum, illoſque incuſans, qui palam virtutem profitentur, clam verò otium, ac voluptatem ſectantur, hæc habet:

Nunc agilis fio, & merſor civilibus undis,
Virtutis veræ cuſtos, rigiduſque ſatelles.
Nunc in Ariſtippi facilis præcepta relabor.

Divitum, ac præcipuè Dionyſii aulam frequentabat; quare à Diogene Regius Canis eſt appellatus. Delicatus præterea, & comptus incedebat, eique uni, ac ſoli tantum ex philoſophis omnibus clamydem convenire aſſerebat Plato. Talem ſanè clamydatum, pexis barbæ, & comæ cincinnis, aulicis deliciis, & cultu nitentem ipſum repræſentat hæc imago, quæ corniolæ inciſa, olim in Fulvii Urſini dactyliotheca viſebatur.

(2) *Horat. lib. 1. ep. 1. v. 16.*

ARISTOMACHUS.

6 **A**RISTOMACHUS Solenſis. Hunc philoſophum duo de ſexaginta annos in cognoſcenda apum natura impendiſſe auctor eſt (3) Plinius ſcribens: *Nè quis miretur amore earum captos Ariſtomachum Solenſem duo de ſexaginta annis nihil aliud egiſſe; Philiſcum verò Thaſium in deſertis apes colentem Agrium cognominatum, qui ambo ſcripſere de his.* Ariſtomachus alveario aſſidens ad inſtar contemplantis depictus eſt in noſtra imagine ex antiqua corniola gemma olim apud Leonardum Auguſtinum.

(3) *Plin. lib. XI. cap. 9.*

ARI-

Digitized by Google

ARISTOTELES.

7 ARistoteles Nicomachi Stagirites, Peripateticorum princeps, philoſophorum ſummus, Platoni magiſtro, aut æqualis, aut major, auditorem ſuum Alexandrum regem maximum fecit. Diſciplinas optimas, dialecticam, phyſicam, metaphyſicam, ethicam, rhetoricam, poëticam ſic auxit, ut condidiſſe videatur, & abſolviſſe. Benè, an malè de poſteris meritum dicamus? quibus diſcendi laborem imminuit, & gloriam; cum nihil propemodum ſcire homines poſſint, quod non docuerit Ariſtoteles. Hanc ipſius palliatam imaginem effoſſam fuiſſe in radicibus Montis Quirinalis memorat Faber, ex quo ſuſpicatur, an hæc illa ipſa ſit, quam Titus Pomponius Atticus domi ſuæ in Quirinali habuit, de qua ſic in epiſtola ad ipſum Cicero: (1) *Maloque in illa tua ſedecula, quam habes ſub imagine Ariſtotelis ſedere*. Sculpta eſt opere anaglyptico, in rotunda marmorea tabula, adſcripto baſi nomine: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. Naſum penè aquilinum, barbamque eraſam habet, cujus tonſuram inter ipſum Ariſtotelem, & Platonem diſſidii cauſam fuiſſe ſcribit Aelianus: (2) *Contra Platonis morem crinem abradebat*. Nam Plato, ut videbimus, comam, & barbam alere conſueverat, ut etiam ſcribit Laërtius in ejus vita.

(1) *Cic. ad Attic.l.4.ep.* 10.

(2) *Aelian. var.Hiſt.lib.* 3.*cap*.19.

8 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ. Altera hæc Ariſtotelis imago perantiqua minimè eſt, ſed inſigni mendacio ab aliquo hujus, vel ſuperioris ævi ſycophanta ex ingenio efficta. Barbam, capilloſque promiſſos habet, quos totondiſſe Ariſtotelem diximus in antecedenti; ac dignoſcitur in aliis ejuſdem imaginibus.

In hac tabula bini extant ejuſdem Ariſtotelis hermæ truncato capite: alter nomen præfert: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΣΤΑΓΕΙΡΙΤΗΣ *Ariſtoteles Nicomachi Stagirites*; alter elogium: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Ο ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΣΤΑΓΕΙΡΙΤΗΣ *Ariſtoteles Stagirites philoſophorum præſtantiſſimus*.

CLAUDIUS ALEXANDER.

9 DE Tiberio Claudio Alexandro apud Scriptores nulla mentio extat. Ex ejus monumento, quod proferimus, ſatis conſtat fuiſſe philoſophum Stoicum patriâ Romanum ex tribu Quirina. (3) Capitolinus in vita Marci Antonini Claudium quendam Maximum Philoſophum Stoicum nominat,

(3) *Capitol. in M. Anton. Phil. circa init.*

minat, ipſius Marci Imperatoris præceptorem, ſed ille Maximi, hic Alexandri cognomen habuit. Marmoreus ſarcophagus, in quo cineres Claudii Alexandri collecti erant, variis emblematibus, & ſigillis concinnè elaboratus, extabat in Fulvii Urſini bibliotheca.

CARNEADES.

10 CARNEADES Philocomi filius Cyrenæus cum Clitomacho, atque Æſchine florentem Academiam tenuit, homo omnium exuberanti doctrina, & incredibili varietate copioſiſſimus laudatur a Cicerone in dial. I. de Oratore. Romam cum Diogene Stoico, & Critolao Peripatetico, Athenienſium Legatus profectus, admirabili vi dicendi, ac ſapientia juventutem Romanam ad philoſophiæ, atque eloquentiæ ſtudia allexit, Catone Cenſorio increpante, ne Romani Martiali pollentes indole Græcis artibus frangerentur. De hujus philoſophi imagine idem Cicero l. 5. De finibus: *Etſi multa in omni parte Athenarum ſunt in ipſis locis indicia ſummorum virorum, tamen illa ego moveor exedra; modo enim fuit Carneades, quem videre videor; eſt enim nota imago, a ſedeque ipſa tanta ingenii magnitudine orbata deſiderari illam vocem puto*. Hæc, quam exhibemus, Carneadis imago marmorea cum aliis illuſtrium apud apud Card. Alexandrum Farneſium, in Farneſianis ædibus adhuc exiſtens plenum annis ipſum philoſophum refert, de quo ſic Valerius Maximus: (1) *Carneades laborioſus ac diuturnus ſapientiæ miles, ſiquidem nonaginta expletis annis, idem illi vivendi ac philoſophandi finis fuit*. Imago ipſa in pallio nomen inſcriptum habet ΚΑΡΝΕΑΔΗΣ. In herma verò ΚΑΡΝΕΑΔΗΣ ΦΙΛΟΚΩΜΟΥ ΚΥΡΗΝΑΙΟΣ.

(1) *Val. Max. lib. 8. cap. 7. n. XI.*

CRATIPPUS.

11 CRATIPPUS philoſophus Mytilenæus Ciceronis, Marci Tullii filii, Athenis præceptor fuit in philoſophia; de quo ſic ipſe Cicero filius ad Tironem ſcribit, amantiſſimum præceptorem commendans: (2) *Cratippo me, ſcito, non ut diſcipulum, ſed ut filium eſſe conjunctiſſimum, nam cum & audio illum libenter, tum etiam ejus propriam ſuavitatem vehementer amplector*. Hunc philoſophum cum Pompejo a Pharſalica clade fugiente, Mytilenis de Providentia diſſeruiſſe ſcribit Plutarchus. Ejus herma, avulſo capite, quadratis litteris nomen tantùm retinet ſcriptum ΚΡΑΤΙΠΠΟΣ ΑΣΚΙΩΝΔΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. *Cratippus Aſciondi filius Mitylenænſis*.

(2) *Cic. ep. l. 16. cap. 21.*

CHRYSIPPUS.

12 CHRYSIPPUS Solenſis Zenoni, & Cleanti in Stoicæ philoſophiæ ſchola ſucceſſit. De ipſo, deque Philemone, ac Arato, qui Solis, ſive Pompejopoli floruere, Strabo: (1) Γεγόνασι δ' ἄνδρες ἐνθάδε τῶν ὀνομαστῶν, Χρύσιππός τε ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος, πατρὸς ὢν Ταρσέως ἐκεῖθεν μετοικήσαντος. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς ποιητὴς, καὶ Ἄρατος ὁ τὰ φαινόμενα συγγράψας ἐν ἔπεσι. *Protulit hæc urbs præclaros viros Chryſippum Stoicum philoſophum, cujus pater Tarſo inde commigraverat, tum Philemonem comicum poetam, & Aratum, qui verſibus, quæ in Cœlo viſuntur, deſcripſit*. Hæc imago Chryſippi ex nummo æreo, olim apud Fulvium, expreſſa eſt, cujus pars altera caput Arati exhibet. Ipſam Johannes Faber Philemoni poetæ novæ comediæ tribuit; ſed ratio major, & dignitas probat Chryſippum eximium philoſophum, ab eodem geographo in enumeratione Illuſtrium primò laudatum, atque a Solenſibus, ſive Pompejopolitis in ſuis nummis, tanquam majus patriæ ornamentum, poſteritati traditum. In qua ſententia auctoritatem ſequimur Cl. V. Ezechielis Spanhemii *De Præſtantia Numiſm.* ipſamque probare videtur pallium philoſophicum, ex quo Chryſippus manum exerit, cætera obvolutus, vultu, ac geſtu ad inſtar meditantis. Philemonem verò Syracuſis, non Solis, natum ſcribit Suidas, (2) atque Herma indicat ab eodem Fabro relatus, cum inſcriptione ΦΙΛΗΜΩΝ ΔΑΜΟΝΟΣ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΣ *Philemon Damonis Syracuſius*.

(1) *Strab. l.14. p.671.*

(2) *Suid. in V. Φιλήμων.*

DEMOCRITUS.

13 RErum omnium principium atomos eſſe innumeras aſſerebat Democritus; idemque res humanas deridens, omnes fortunæ caſus, & mutationes Mortalium cachinnis excipiebat. Quare jocoſo epigrammate ſic ad ejus imaginem ludere licet:

Stultitiam humanæ rides, Democrite, vitæ,
Et curas hominum riſibus aſſiduis..
At riſus moderare tuos, & ſiſte parumper,
Innumeras donec dinumeres atomos.

Democritum & Heraclitum, alterum ridentem, alterum plorantem res humanas inducit Lucianus in Dialogo, cui titulus eſt: *Vitarum auctio*. Hanc verò Democriti imaginem ex gemma onyce, ſive *cameo* Leonardi Auguſtini deſumptam exhibemus.

DIO-

DIOGENES.

14 HIc ille Diogenes Synopeus eſt, qui in paupertate dives, ſolisque animi bonis contentus, Alexandrum terrarum Orbis victorem vicit, cum ei, (1) *nec dare quidquam poſſet, nec eripere*. Quoniam verò palliolo, ſeu duplici pallio caput obvolutum eſt, ex eo Faber Diogenem agnoſcit, ac ſi de ipſo loqui videatur Horatius lib. 5. Epiſt. (2) (1) *Senec. de Benef. l. 5. cap. 6.* (2) *Horat. lib. 1. ep. 17. v. 25.*

Contra quem duplici panno patientia velat.

A pallii ipſius duplicatione idem Diogenes Διπλοείματος hoc eſt *pallio duplici tectus* nominatur a vetere poeta. Quamvis autem Laërtius in ejus vita ex quorundam ſententia, hunc philoſophum duplicato pallio primum uſum fuiſſe ſcribat, Antiſthenem tamen Cynicæ ſectæ principem ex Diocle hujus moris auctorem facit. Hic minime prætereundum eſt, quod de pallii duplicatione ſcribit Octavius Ferrarius l. 2. de Re Veſtiaria, qui ita duplicare pallium Cynicos intelligit, ut nudi agentes dextrum cum humero brachium exererent, totamque pallii partem dexteram in ſiniſtrum brachium injicerent, atque ita totum corpus involverent, & conſtringerent: *Sic verò pallium duplicabant, nam cum nudi eſſent, tunicæ vice ſe pallio involvebant, brachiumque exerebant, in eoque humi cubabant*. Caput Diogenis cum marmoreo herma adſervabatur apud Fulvium Urſinum.

DIOGENES.

15 EN tibi Diogenes iterùm ſui Orbis Dominus, in rotundo dolio, tanquam in ſchola Cynicus cum Cynico differens, inaneſque curas, & vitia hominum arguens. Uterque barba prolixa, & ſine tunica, rudi pallio, ſeu tribonio amictus, cætera nudus; quo habitu Cynici utebantur. Hi tantùm è reliquis philoſophis ſe pallio involvebant, ut nuditatem operirent; unde Juvenalis: (3) (3) *Juv. ſat. 13. v. 121.*

Et qui nec Cynicos, nec Stoica dogmata legit;
A Cynicis tunica diſtantia.

Sic Cynici ob tolerantiam ſolo pallio, reliqua nudi, quaſi Deorum habitu a cæteris ſemoti, hominum vanitatem, & divitias exprobabant.

EUCLI-

EUCLIDES.

16 EUCLIDES Megarenſis philoſophus Socraticus. De ipſo Strabo Megarenſium urbem deſcribens: (1) Ἔσχε δ' ποτὲ καὶ φιλοσόφων διατριβὰς τῶν προσαγορευθέντων Μεγαρικῶν, Εὐκλείδην διαδεξαμένων Σωκρατικὸν ἄνδρα Μεγαρέα τὸ γένος. *Habuit aliquando etiam ſcbolam pbiloſopborum, qui Megarici dicebantur, ſucceſſores Euclidis Socratici patria Megarenſis.* Ab eo, teſte etiam Laërtio, (2) Megarici denominati ſunt, qui poſtea Ἐριστικοί, poſtremò Dialectici. Idcircò & Timon illum mordebat, quòd Megarenſibus contentionis rabiem invexerit.

(1) *Strab. lib. 9. p. 393.*

(2) *Laert. lib. 2. Segm. 106.*

Euclidis imago capite palliolato à Megarenſibus ad perenne ſtudium adeò illuſtris ac benemerentis civis in æreo nummo expreſſa eſt, cum epigraphe ΜΕΓΑΡΕΩΝ *Megarenſium*. Euclidis verò nomen in ipſo nummo ſignatum non eſt, ut alii nummi Illuſtrium aliquando etiam aliorum nomina ſilent, ut de Arato, & Cratippo ſupra vidimus. Nummus ipſe in poſtica figuram gradientem refert cum litteris vetuſtate exeſis. Adſervabatur olim in præclaro Franciſci Angeloni Muſæo, inde tranſiit ad pinacothecam Camilli Maximi Cardinalis, ex qua cum reliquis ſelectioribus nummis tandem Chriſtinæ Reginæ theſauro acceſſit.

HERACLITUS.

17 ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ ΒΛΥΣΩΝΟΣ ΕΦΕΣΙΟΣ *Heraclitus Blyſonis filius Epheſius* librum ſcripſit de Rerum Natura, aſſerens ex igne conſtare omnia, & in ignem reſolvi. Quem librum nè ab ineruditis legeretur, ac vulgo contemptui foret, per ænigmata obſcurum reddidit, ac in templo Epheſiæ Dianæ poſuit, unde Crates quidam amovit, atque in Græciam aſportavit. Tantam inde Heraclitus gratiam promeruit, ut ſectatores habuerit, qui Heraclitii appellarentur. Claruit circa LXIX. Olympiadem, ejuſque imago ex marmoreo herma apud Magnum Etruriæ Ducem deſumpta fuit, cui ſimilis in anulari gemma jaſpide apud Fulvium Urſinum viſebatur.

Digitized by Google

HERACLITUS.

18 SE ſe offert iterum Heraclitus lugens, obverſis in terram oculis, baculoque innixus. Hic porrò omnes res humanas calamitoſas, & deflendas exiſtimabat, omniaque ſurſum, ac deorſum ferri per vices, mutarique fortunæ ludibrio. Sic in plorantem, ac nimio luctu nunquam à lachrymis temperantem epigrammate luſimus, quod omnia ex ignis principio conſtare, in eumque reſolvi affirmaret:

Quid miſeram fletu comitaris, Heraclite, vitam?
Fletibus aſſiduis parcere diſce tuis;
Nè lacbrymis ignes extinguas, ſemina rerum.
Et ſine principio cuncta repente cadant.

HIPPOCRATES.

19 UT Homerum Chii, Pythagoram Samii, Architam Tarentini, Aratum, & Chryſippum Solenſes, Archimedem Syracuſani, Euclidem Megarenſes, aliæque urbes ſuos cives doctrina nobiles, in nummis tanquam in publicis monumentis poſuere, ſic pariter Coi medicorum principis Hippocratis imaginem ęre publico ſignato expreſſerunt, adſcripto nomine IΠΠO-KPATHΣ, quam hìc ad ſimilitudinem damus. In poſtica æris ſeu nummi parte Æſculapii ſanitatis præſidis baculus ſerpente obvolutus inſculptus eſt, quem Deum Coi tutelarem venerabantur. Narrat Strabo (1) in ſuburbio urbis Coæ fuiſſe Æſculapii, ac Veneris Anadyomenes ædes, atque Hippocratem maximè è dedicatis curationibus ibi exercuiſſe ea, quæ ad victus rationem ſpectant. Hic nummus olim apud Fulvium Urſinum viſebatur cum inciſa corniola ipſius Hippocratis imaginem palliatam referente, ut Faber notat.

(1) *Strab. l.14.p.657.*

JUBA REX.

20 JUBA junior Mauritaniæ Rex, cum Juba patre adversùs Cæſarem bellum gerente, puer adhuc in Africano triumpho Romam ductus fuit. Felix ſane, ut inquit Plutarchus,(2) ejus captivitas; nam ex barbaro ac Numida inter Græcorum ſcriptorum doctiſſimos habitus fuit. Philoſophia, ac ſtudiorum claritate memorabilior etiam, quàm regno celebratur à Plinio.(3) Libros ſuos ad Cajum Cæſarem Auguſti filium ſcripſit; atque ob ſtudium ejus, & amicitiam in Romanos à Cæſare Auguſto ad paternum regnum fuit reſtitutus, auctuſque amplius utraque Mauritania, multiſque Africæ parti-

(2) *Plutarchus in Vita Cæſ.*
(3) *Plin. lib. 5. cap. 1.*

partibus, ut ex eodem Plinio (1) atque Strabone. Ejus facies cum regio diademate eraſa ad morem Romanum eſt in parvo, ac pervetuſto argenteo nummo Latinis litteris inſcripto JUBA REX. In ejus adverſo latere ara quædam inſculpta cernitur, cui cocodrilus, ſive anguis, aut non diſſimile animal ſuperimpoſitum eſt. Hinc inde arbuſculas duas viſuntur cum pomis, fortè malis Punicis, ac notis X. T. VII. Nummus ipſe à nobis Camillo Maximi Cardinali dono datus, nunc in theſauro Chriſtinæ Reginæ adſervatur.

(1) *Plin. ib. Strab. l. 6. in fine.*

FL. CLAUDIUS JULIANUS IMP.

21 Felix ſanè Julianus, niſi Chriſtiana pietate deſerta, à vera, ac ſincera Religione aberraſſet, atque inani ſuperſtitione falſum cultum idolis exhibuiſſet. Julianus porrò Conſtantii Conſtantini Maximi fratris filius Conſtantinopoli Flavia Auguſta ex ſtirpe prognatus, ſingulari ingenio præditus, in ſtudiis ætatem agens, ſummus in philoſophia, ſummus in eloquentia enituit, ut ejus monumenta teſtantur. Nec ei mores defuere, moderatio, & frugalitas philoſopho digna; quin etiam bellica fortitudine præcellens inter ſummos Imperatores lauream, & palmam promeruit, ut res indicant ab ipſo in Gallia, & Germania adverſus barbaros geſtæ; Marcum Aurelium Antoninum Philoſophum, eundemque bellatorem ſtrenuum cultu, diſciplinaque in omni vita imitatus. Sed hæc bona cuncta, has cunctas laudes una impietatis labes infecit, atque delevit; nam juvenis adhuc à Libanio rhetore, atque à Maximo philoſopho præceptoribus, Ethnicæ ſuperſtitioni addictis, à veritatis ſacrario abductus in errorum barathrum decidit, mortemque oppetiit, documento aliis, nullam eſſe ſapientiam abſque vera pietate. Ejus præcipuè opera extant: Orationes, Cæſares, ſeu Cæſarum Cenſura, Miſopogon in Antiochenſes; quæ cuncta philoſophiæ, ac Græcæ eloquentiæ luminibus perfulgent. Ejus facies ex argenteo nummo deſumpta, militari, atque Imperatorio cultu renidet. Bellator ſtrenuus mundi globum, ſtante Victoria, altera manu tenet, Imperii inſigne, rebus tùm in Gallia, & Germania, tùm contra Perſas feliciter geſtis; altera verò clypeum cum lupa, & pueris lactentibus Conſtantinopolis novæ Romæ inſigne cum veteri Urbe commune. In medio thorace Sol radiata facie appictus eſt, cujus apprimè Julianus, ut ipſemet in Oratione *in Regem Solem*, teſtatur, ſe affectatorem, & famulum profitebatur. Barbam alebat Julianus promiſſam, ut in hac imagine apparet, præter morem aliorum ætatis ſuæ Imperatorum, philoſophos imitatus. Ipſam tamen hircinam agnoſcimus, qualem irridebant Antiochenſes, ut ipſe in ſuo Miſopo-

ſopogono deſcribit, ironicè ſe vituperans, cùm ſe ab ipſis irriſum conqueratur: Καὶ πρῶτον ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ προσώπου. τούτῳ γὰρ, οἶμαι, φύσει γεγονότι μὴ λίαν καλῷ, μηδ' εὐπρεπεῖ, μηδ' ὡραίῳ ὑπὸ δυστροπίας καὶ δυσκολίας αὐτὸς προστέθεικα τὸν βαθὺν τουτονὶ πώγωνα, δίκας αὐτῷ πραττόμενος, ὡς ἔοικεν, οὐδενὸς μὲν ἄλλου, τοῦ δὲ μὴ φύσει γενέσθαι καλόν. Ταῦτά τοι διαθεόντων ἀνέχομαι τῶν φθειρῶν, ὥσπερ ἐν λόχμῃ τῶν θηρίων (1) *Et primum à vultu ordiar. Huic enim, cum, ut arbitror, natura non multum pulcbritudinis, ac venuſtatis dediſſet, ipſe moroſitate quadam, & acerbitate animi longam iſtam barbam addidi, quaſi pœnas ab illo exigens, nulla quidem alia de cauſa, niſi quod natura elegantior non fuiſſet. Ideò diſcurrentes in ea pediculos perfero, tanquam feras aliquas in ſylva.*

(1) *Jul. in Miſop. circa init.*

MAGO ET DIONYSIUS.

22 IMAGINES, quas unà ſimul expreſſas exhibemus, Magoni Carthaginenſi, ac Dionyſio Uticenſi philoſophis adſcribit Faber; (2) quod ambæ eodem philoſophico habitu palliatæ, atque Africano cultui ſimiles conſpiciantur. Cur verò unâ poſitæ ſint, cauſam reddit, quòd Dionyſius Uticenſis Magonis de Agricultura libros in Græcum ſermonem tranſtulerit, quemadmodum apud Varronem, Columellam, (3) & Plinium (4) multis locis legitur. Gemma, ex qua utraque imago deſumpta eſt, *praſma* Italis nuncupatur, forma ovali, & anulari major, ad eorum memoriam affabre inciſa, atque ex Fulvii Urſini dactyliotheca deprompta.

(2) *Varro de R. R. lib. 1. cap. 1.*

(3) *Colum. lib. 1. cap. 1.*

(4) *Plin. lib. 16. in Elenc.*

MARCUS AURELIUS IMPERATOR.

23 MARCUS AURELIUS clarior ne philoſophia, an Imperio fuerit, non facilè dixeris. Idem ſanè philoſophus ſummus, ac ſummus Imperator; adeo ut Romana reſpublica bonum illud alternum à Platone propoſitum ad beate vivendum in civitate experta ſit, aut philoſophos regnare, aut Reges philoſophari oportere. Hic, ut inquit Capitolinus, (5) in omni vita philoſophans, ſanctitate omnibus Principibus antecelluit. Puer adhuc duodecimum annum ingreſſus habitum philoſophi ſumpſit, ac Stoicam diſciplinam profeſſus, tolerantiam cùm ſtuderet, in pallio, & humi cubabat. Quin & in gravioribus Imperii curis, inque ipſo belli diſcrimine ad philoſophiæ ſtudia animum convertere non deſtitit. Nam in Quados, & in aſperrimas Germaniæ gentes agens, librum Græcè conſcripſit, *De ſe ipſo ad ſe ipſum*. Qui liber ſub titulo

(5) *Capitol. in M. Ant. in princ.*

titulo *De Marci Aurelii Vita* legitur, omni doctrina, omnibuſque moralis philoſophiæ præceptis ad inſtruendum animum refertus eſt; ex quo Marcus à philoſophiæ ſtudiis, vulgò Philoſophus cognominatur. Tam magna verò hic Princeps dedit experimenta virtutum, ut palam fecerit, literas ac philoſophiam nihil bellicis laudibus officere, ac ſapientia magis, quàm corporis viribus arma adminiſtrari.

MAXIMUS.

24 ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΟΥΗΡΟΥ ΡΩΜΑΙΟΣ, *Maximus Severi filius Romanus*. Extat inſcriptio in iſtius philoſophi herma ſine capite.

Autumat Faber, hunc Maximum fuiſſe Juliani Auguſti præceptorem, de quo diximus in ejus imagine antecedenti, cujus vitam deſcribit Eunapius. Sed non video, cur ille natione Græcus, atque Epheſius de hoc noſtro Romano prædicari poſſit. Hunc, cujus in noſtro herma memoria extat, Maximum potius præceptorem M. Aurelii eſſe opinamur, de quo ſic Capitolinus: (1) *Audivit & Sextum Chæronenſem Plutarchi nepotem, Junium Ruſticum, Claudium Maximum, & Cinnam Catullum Stoicos*. Hujus philoſophi præcepta, atque inſtituta idem Marcus recenſet in ejus vita, cui & ſtatuam hermamque ab ipſo poſitam fuiſſe credibile eſt: *Tantum autèm honoris* (ut inquit Capitolinus) *magiſtris ſuis detulit, ut imagines eorum aureas in larario haberet*, ac etiam Frontoni *ſtatuam in Senatu petiit*. Hujus philoſophi eximii herma è ſchedis Fulvii Urſini deſcriptus, non ſine magna temporis injuria, avulſo capite, ex Urbis ruinis erutus fuit.

(1) *Circa init.*

NUMA POMPILIUS.

25 NUMÆ Regis ſapientia, uno omnium ore celebrata nos admonet, ut eum è ſolio ad Palladis, Muſarumque chorum extollamus. Inclyta ſanè ejus juſtitia, ac, ſi fas eſt dicere, religio ipſum ad Romanum ſolium admovit, quod omni ſacri, humanique juris doctrina munivit. Non deſunt, qui Numam Pythagoræ diſcipulum faciunt, & ad illum audiendum Crotonem contendiſſe narrant; quin etiam multa juxta Pythagoræ præcepta Romanos docuiſſe memorat Plutarchus. (2) Sed hos ratione temporum alii refellunt, cum Pythagoras centum annis inferior Numa floruerit in Italia, quo tempore Metapontum, & Crotonem petiit, ibique leges dedit.

(2) *Plutarch. in Num.*

PIT-

PITTACUS.

26 PITTACUS quoque ex Delphico tripode in omnes oras ſapientiæ famâ permanavit. Mytilenis natus, cum ab agro patrio hoſtes Athenienſes expuliſſet, apud ſuos in magno honore habitus eſt, princepſque Mytilenis factus, cum decem annis rempublicam optimis inſtitutis compoſuiſſet, ſe ipſum ſponte magiſtratu abdicavit. Ad ſexcentos verſus de legibus ad cives ſcripſiſſe ait, ejuſque ſententias refert in ejus vita Laërtius (1), cum circa XIII. Olympiadem floruiſſet. Ejus imago deprompta eſt ex antiquo æneo nummo, quem Mytilenæi in honorem illuſtrium ſuorum civium Pittaci, & Alcæi percuſſere. Circa ipſam imaginem nomen Pittaci inſcriptum eſt ΠΙΤΤΑΚΟϹ. Alcæum verò inter illuſtres poëtas retulimus. Hic nummus olim viſebatur apud Fulvium Urſinum, apud quem etiam Pittaci ipſius ex marmore caput extabat.

(1) *Laërt. l. 1. ſegm. 79. in Vita Pittac.*

PLATO.

27 INTER ſummos philoſophos Divini cognomen ſolus meruit Plato, ingenii ac doctrinæ princeps. Hic ab alto demiſſus ad terras ſapientiam aſportavit, ut non tam philoſophiæ cultu, quam Religionis myſteriis, quæ ad felicitatem ducit, Mortales erudiret. Pius ipſe ad Chriſtianam pietatem acceſſit, nullique magis, quàm illi, ex philoſophis, veritatis, ac naturæ lumen affulſit. Qua de cauſa illa Jovis capite nata Minerva, junctuſque Muſarum chorus, in Academiæ hortis, platani frondibus ſemper virentes lauros admiſcentes, coronam intexuere, fertoque perenni Platonis capiti inſeruere.

Hic Platonis herma, qui olim apud Fulvium Urſinum extabat, eundem jam ſenem repræſentat, nam ſupra octuageſimum annum implevit, cui mortuo Ariſtoteles aram, ſtatuamque ſacravit. Item Mithridates Rhodobati filius Perſes in Academia Muſis imaginem Platonis dicavit, Syllanionis opus. Sed & ſapientes alii hujus philoſophi laudes cumulaverunt. Cicero in Bruto meminit ſtatuæ, quam ipſe habuit: *Tum in pratulo propter Platonis ſtatuam conſedimus.* Obviæ ſunt ipſius imagines, tum in hermis, tum in anulis ex iis, quas ejus ſectatores plurimi ſtudio magiſtri venerari conſuevere. In hoc herma, quem referimus, non ſolum lata frons, ſed & lati humeri deſignantur, unde Platonis nomen, cum prius Ariſtocles vocaretur, Græca voce ſortitum eſſe affirmant.

PLATO.

28 Ex gemma Sarda ſive corniola ovalis formæ, ac inſignis artificii hæc altera Platonis imago deſumpta eſt, quam ex Græcia attuliſſe Julianum Cæſarinum Cardinalem in Florentino Concilio Legatum Joannes Faber memorat. Huic ſubjectus eſt herma truncato capite cum inſcriptione ΠΛΑΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝΟC ΑΘΗΝΑΙΟC *Plato Ariſtonis filius Athenienſis*, juxta Diogenem Laertium (1), qui eum Athenis patre Ariſtone natum ſcribit anno ſecundo Olimpiadis octuageſimæ Archonte Aminia.

(1) *Laërt. l. 3. in Vita Plat. in init.*

POSSIDONIUS.

29 Immortalitatis famam jure, ac meritò obtinet Poſſidonius, non tantum quòd Rhodi Ciceronem in ſcholis docuerit, verùm etiam quòd ſuæ doctrinæ laudatiſſimum exemplar facto confirmaverit. Is namque ſævo artuum morbo in lecto decumbens a Pompejo Magno honorificè ſalutatus, de bono, atque tolerantia diſſerens, cum a doloribus excruciaretur: Nihil, inquit, agis dolor, quamvis ſis moleſtus; nunquam te confitebor malum. Sic tolerantiæ ac diſciplinæ ſuæ experimentum præbuit Poſſidonius; nihil malum exiſtimans, niſi quod turpe. Hujus philoſophi ex marmore imago pectore palliato nomen inſcriptum habet ΠΟΣΙΔΩΝΙΟΣ. Extabat apud Cardinalem Farneſium, a cujus exemplari hæc noſtra deſumpta eſt. At quamvis Poſſidonius Rhodi doceret, Apamææ tamen Syriæ natum ipſum aſſerit Strabo. (2)

(2) *Strab. l. 16. p. 753.*

PYTHAGORAS.

30 Philosophiæ Italicæ princeps fuit Pythagoras Samius; nam a Samo Polycratis tyrannidem fugiens Italiam petiit, ſcholamque Cotrone inſtituit, & philoſophiam primus, hoc eſt ſapientiæ ſtudium appellavit, è qua celeberrimi philoſophi claruere. Extat perantiquus Imperatoris Commodi nummus a Samiis percuſſus, in cujus altero latere ipſius Imperatoris caput expreſſum eſt, in altero Pythagoræ ſedentis viſitur ſimulacrum, dexteram manum ad ſphæram columnæ ſuper impoſitam

ſitam admoventis, ſiniſtra tenentis virgam, qua ipſe ſtellarum ſpatium & diſtantias dimetiebatur. Ejus dogmata, præſtigia, ac mores a multis referuntur; in Aſtronomia verò laudatur a Plinio (1), ubi agit de natura ſiderum errantium, deque eorum motu. Tandem valdè ſenex, anno, ut creditur, ætatis ſuæ nonageſimo Metaponti obiit.

(1) *Plin. l. 2. cap. 8.*

RUSTICUS.

31 LUcii Junii Ruſtici philoſophi Stoici meminit his verbis Capitolinus in vita Marci Aurelii (2): *Peripateticæ verò ſtudioſus audivit Claudium Severum, & præcipuè Junium Ruſticum, quem & reveritus eſt, & ſectatus; qui domi militiæque pollebat, Stoicæ diſciplinæ peritiſſimum, cum quo omnia communicavit publica, privataque conſilia; cui etiam ante Præfectos Prætorio ſemper oſculum dedit, quem & Conſulem iterum deſignavit, cui poſt obitum a Senatu ſtatuas poſtulavit. Tantum autem honoris magiſtris ſuis detulit, ut imagines eorum aureas in larario haberet, ac ſepulcbra eorum aditu, hoſtiis, & floribus ſemper honoraret.*

(2) *Circ. init.*

SENECA.

32 LUcius Annæus Seneca Cordubæ patriciâ Romanorum Coloniâ, equeſtri familia ortus, omnes ſui temporis ſapientiâ ſuperavit. Puer Romam deductus, initio Pythagoræam, poſtmodum Stoicam diſciplinam amplexus, tùm doctrinæ, tùm frugalitatis, atque abſtinentiæ optimique philoſophi juvenis adhuc ſpecimen dedit. Meſſalinæ dolis a Claudio in Corſicam pulſus exilium conſtantiſſimè tulit, intentiuſque philoſophiæ vacans, inter ea mala, quæ alios miſeros faciunt, felicem ſe, beatumque exulem dixit. Octavo exilii ſui anno favore Agrippinæ in Urbem reverſus, adoleſcentiæ regendæ, docendæque Neronis Cæſaris eſt datus, qui poſtea in Imperio ſuccedens, Senecæ inſtitutis felici quinquennio Populum Romanum rexit. Voluptatibus inde, ac peſſimorum aſſentatorum Nero corruptus blandimentis, boniſque omnibus adverſus, poſt matris, fratriſque ſcelus in præceptorem ſævit, ipſumque ad mortem compulit. Adeò verò firmiter Seneca morti obvius occurrit, ut glorioſo conſtantiæ exemplo præcepta ſapientiæ adversùm imminentia confirmaverit, ſectiſque venis pulcherrimam vitæ actæ imaginem relique-

liquerit. At nulla virtus, nullaque boni, rectique fama inter mortales eſt a criminationibus obnoxia, ut de multis ſapientibus, deque ipſo Socrate palam conſtat. Non deſunt qui Senecam contumeliis afficiant, ut Dio Græcus homo (1), qui cum Duillio opes ejus, lectulos cedrinos, hortorum amœnitates & magnificentiam graviter increpat, multaque alia incuſat, tanquam philoſopho indigna. Quibus omnibus Seneca ipſe diſertiſſimè reſpondet libro de Beata Vita; atque alibi ex ſuis ſcriptis frugalitatem, abſtinentiam, ac (ſi fas eſt dicere) ſanctitatem agnoſces. Noſtrum minimè eſt tanti philoſophi vindicare famam, cui valida defenſione ſatis proviſum fuit a Juſto Lipſio, ac Antonio Delrio Clariſs. Viris in ejus vita, atque ab aliis etiam, qui ejus mores, ſcriptaque præconiis exornant. Principem eruditionis Senecam pronuntiavit Plinius (2). in eoque multa probanda, multa etiam admiranda in ſua cenſura fatetur Quintilianus (3). Noſtra Senecæ ex marmore imago eundem repræſentat, qualem Tacitus (4), atque ipſemet in ſuis epiſtolis (5) deſcribit parco victu, atque variis morborum generibus extenuatum. Ipſam Roma ex Bibliotheca Camilli Cardinalis Maximi Excellentiſſimus D Gaſpar de Haro, & Guſman Catholicæ Majeſtatis apud Innocentium XI. Orator, nunc Neapolitani regni Prorex cum hermis, cumque aliis Illuſtribus, ut diximus, aſportavit. Similis imago Senecæ marmorea extabat apud Fulvium Urſinum. Simulacrum verò è nigro lapide, ſectis venis, in balneo morituri, ac de virtute diſſerentis in Hortis viſitur Burgheſianis Romæ.

(1) *Dio hiſt. lib.* 62.
(2) *Plin.* 14. *cap.* 3.
(3) *Quintil. l.* 20. *cap.* 1. *Inſtit.*
(4) *Tacit. Ann. l.* 15. *cap.* 63.
(5) *Sen. ep.* 54. & 78.

SOLON.

33 SOLON Athenienſis legiſlator, ſeptem Græciæ ſapientum numero adſcriptus, imò omnium ſapientiſſimus. Cum enim ex his alter alterum in ſapientiâ primum proclamaret, Solon, Delphos miſſo tripode, Apollinem ſolum ſapientiæ principem aſſeruit. Deinde Creſi Regis fortunatiſſimi theſauris ſpretis, Mortalium neminem in hac vita beatum eſſe monuit; quam ſententiam Rex ſuo exemplo firmavit. Solonis vultus expreſſus eſt ex anulari gemmâ achate Sarda inciſâ, olim apud Fulvium Urſinum, adſcripto nomine ΣΟΛΩΝΟΣ, cui ſimilem videmus in pinacotheca Hippoliti Vitelleſchii Equitis Romani, ſtatuarum, marmorum, omniſque antiquæ ſuppellectilis ornamentis decoratâ. Senilem ejus LXXX. annorum ætatem refert, Athenis tyrannidem Piſiſtrato, Romæ Servio Tullio regnum tenentibus.

SOCRA-

SOCRATES.

34 EN SOCRATIS Athenienſis imago, quem è cœlo philoſophiam devocaſſe prædicat Cicero (1). Primus Ethicen invenit, affirmans nullum fructum percipi ex naturali ſpeculatione; eamque doctrinam potius convenire, quæ inſtruit atque expolit animum, quàm quæ ad inanem ſapientiam perducit: & hinc meruit Pythiæ encomium: *Mortalium unus Socrates verè ſapit*. Ipſe tamen Diis magis, quàm hominibus ſimilis, impietatis accuſatus cicutam bibit, & exceſſit è vita. Serò tandem Athenienſes pœnitentia ducti, ejuſque virtutem admirantes, Socratis memoriam lacrymis proſecuti ſunt, æreamque ſtatuam à Lyſippo factam, in urbis celeberrimo loco ei poſuere. Faciem Socratis in Thæeteto deſcribit Theodorus, ſimo naſo, ac prominentibus oculis. Fuit item calvus, ac Sileno perquam ſimilis, ut Critobolus in Convivio ipſum illudebat apud Xenophontem (2). Virtus verò non tàm in corpore pulchro, quàm in formoſo animo domicilium habet; ac firmiora ſunt, quæ intus, quàm quę extra, & propalam bona ab hominibus poſſidentur. Quod ad annos vitæ Socratis, Leo Allatius in Dialogo, quem edidit de Scriptis Socratis, ad opinionem accedit illorum, qui ſeptuageſimæ ſeptimæ Olympiadis anno quarto natum tradunt, tunc enim & ſub Lachete Arconte Athenis ſeptuagenarius cicutam bibit. Tres hujus philoſophi marmoreos hermas exhibet hæc tabula, quorum primus deſumptus eſt ex archetypo Farneſiano.

(1) *Cic. Tuſc. quæſt. lib. 5. circa init.*

(2) *Xenoph. in Conv. pag.* 891.

SOCRATES.

35 NON video cur Socrati hanc tribuant imaginem. Seminudus ipſe abſque tunica humi ſedet cum tribonio, ſeu pallio ab umbilico ad talos demiſſo, quod geſtamen ſolis Cynicis convenit, palliati enim tantum, cætera nudi ſine tunica inducuntur. Socratem tamen tribonio indutum irridet Amipſias apud Laërtium (3), ipſumque diſcalceatum ac nudipedem deludit Ariſtophanes (4). Ipſe vero ad Agathonem proficiſcens utebatur lavacro, ſordes pellebat, compto habitu induebatur, & calceis de more ſumptis ſe expoliebat ad venuſtatem, ut pulcher ad pulchrum. Obſtat etiam volumen, quod philoſophus utraque manu tenet, quaſi philoſophiæ dogmata ſcripſerit. Socratem autem nihil literis mandaſſe plurimi tradidere, ac in primis Cicero libr. 3. de Oratore; quorum ſententiæ Leo Al-

(3) *Laërt. l. 2. ſegm.* 28. *in Socrate.*

(4) *Ariſtoph. in Nub. v.* 103., & *v.* 362.

latius in Dialogo de Scriptis Socratis adverſatur, aliqua ab ipſo ſcripta fuiſſe demonſtrans.

SPEUSIPPUS.

36 SPEUSIPPUS Eurymedontis ex Platonis ſorore filius, poſt avunculi mortem annis octo Platonicæ ſcholæ in Academia præfuit. Ejus vitam ſcripſit Laërtius, extatque ſine capite herma cum quadratis literis CΠΕΥCΙΠΠΟC ΕΥΡΥΜΕΔΟΝΤΟC ΑΘΗΝΑΙΟC *Speuſippus Eurymedontis filius Athenienſis*, ut ex Fulvii Urſini ſchedis.

THALES.

37 DElphici tripodis munere Thales ſeptem Sapientum primus collaudatus eſt. Is patria Mileſius, cum ex Jonia eſſet, Jonicæ philoſophiæ princeps clariſſimus evaſit. Ex ejus porrò ſchola tanquam è cœlo per ordines ſucceſſere illi Diis potius, quàm hominibus ſimiles, in primis Socrates, Plato, Ariſtoteles. Hujus philoſophi caput ex marmore nomen collo inciſum habet ΘΑΛΗΣ, extabatque apud Achillem Maſſæum.

THEOPHRASTUS.

38 THEOPHRASTUS ex Ereſo Lesbi loco Melantum fullonem patrem habuit auctore Laërtio (1). Is Athenis vixit, Platonis primùm, poſtea Ariſtotelis auditor; cui ad Chalcidem profecto, in regimine Peripateticæ ſcholæ ſucceſſit, tanta ſui nominis celebritate, ut ad illum audiendum ad duo millia accurrerent diſcipulorum. Ob ejus divinam Atticæ eloquentiæ facultatem, cum ipſe antea Tyrtamus appellaretur, ab Ariſtotele Θεόφραστος Theophraſtus, hoc eſt Deiloquus fuit cognominatus, ac præter Diogenem (2), & Strabonem (3), Cicero (4) adeò ipſum eloquentia excelluiſſe affirmat, ut nomen divinum invenerit. Quamvis verò ad tantam laudem Attica facundia Theophraſtus polleret, tamen cum eum loquentem audiviſſet anicula, advenam eſſe, neque inter cives Athenienſes verſare credidit, quod ab urbano ſono paululùm voce diſcreptaret, ut refert idem Cicero (5).

(1) *Laërt. l. 5. in Theoph. in princ.*
(2) *Id. ibid. ſegm. 38.*
(3) *Strab. l. 13. p. 618.*
(4) *Cic. in Orat.*
(5) *Cic. in Bruto 46.*

XENO-

XENOCRATES.

39 XENOCRATES Calcedonenſis, Platonis diſcipulus, poſt Speuſippum in Academia ſucceſſor, admirabilis continentiæ, ac frugalitatis reliquit exemplar. Cum enim Phryne nobile ſcortum ipſum in lecto tentaſſet, infecto opere, ſe non à viro, ſed a ſtatua exire percontantibus dixit. Severo ſemper gravique aſpectu eum fuiſſe ſcribit Laërtius; ita ut ſæpè illi Plato diceret (1), ut Gratiis ſacrificaret. Ejus herma, qui apud Fluvium Urſinum extabat, capite avulſo, temporis injuria, inſcriptionem tantum retinebat ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ ΑΓΑΘΑΝΟΡΟΣ ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΟΣ *Xenocrates Agathanoris Calcedonenſis*. Imago verò, quam addimus, deſumpta eſt ab exemplari, quod adſervatur Romæ in ædibus Marchionis Fabritii de Maximis in marmore, in quo aliis nomen inciſum eſt literis: ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙΟΣ.

(1) *Laërt. l. 4. ſegm. 6. in in Xenocr.*

ZALEUCUS.

40 ZALEUCUS Locrenſis, legiſlator, teſte Strabone, (2) Cretenſium, Laconum, atque Areopagitarum, ſelectis optimis inſtitutis, ſaluberrimas leges ſuis civibus tulit. Adeò verò fuit juſtitiæ tenax, ut filio obcœcando in adulterii pœnam, ſupplicantibus civibus univerſis, non aliter pepercerit, quàm ſi alterum ſibi, deinde filio alterum oculum erueret, & conſtanti exemplo ſanctiones ſuas confirmaret Valerio Maximo auctore (3).

Ejus imago ex nummo argenteo eorundem Locrenſium deſumpta eſt adſcripto nomine ΖΑΛΕΥΚΟΣ. In adverſo ΛΟΚΡΩΝ ΕΠΙ ΖΕΦΥΡΙΩΝ *Locrenſium Zephyrium montem incolentium* in Italiæ parte, quæ Magna Græcia vocabatur.

(2) *Strab. l. 6. p. 260.*

(3) *Valer. Max. lib. 6. cap. 5.*

Z E N O.

41 ZENO Eleates, auctor Stoicæ ſectæ, Parmenidis auditor fuit, adeo verò ingenio præſtans, ut ipſum dialecticæ inventorem Ariſtoteles fecerit, ejuſque volumina ſapientia pleniſſima commendet auctore Laërtio (1). Placuit illi Mundos eſſe plures ſine vacuo, naturamque omnium rerum ex calido & frigido, aridoque & humido fuiſſe profectam. Narratur ejus egregium factum; comprehenſus enim à Nearcho, ſive Diomedonte tyranno, omnes illius amicos conjurationis conſcios eſſe dixit, deinde cum ad aurem ipſius tyranni loqui velle ſimularet, eam mordicùs apprehenſam non ante dimiſit, quàm dentibus perforaret. Demum præciſam linguam in ora ejuſdem dicitur conſpuiſſe, civeſque continuò facto impetu, lapidibus tyrannum obruiſſe. Imago hujus philoſophi in marmoreo herma deſumpta eſt ex ſchedis Fulvii Urſini, adſcripto nomine ΖΗΝΩΝ. Alia etiam ex marmore viſitur adhuc in ædibus Farneſianis. Apulejus in prima ſua Apologia Zenonem inter philoſophos formoſos præcellentes numerat. Vixit Olympiade cx. eodem tempore, quo Cyrus Aſiæ imperium tenuit.

(1) *Laërt. l. 9. ſegm. 26.*

IMAGINES

VETERVM

ILLVSTRIVM PHILOSOPHORVM

PARS PRIMA

Romæ apud Io Iacobum de Rubeis
Ad Templum S.^{ae} Mariæ de Pace
cum priuilegio Sumi Pontificis
Anno MDCLXXXV

Digitized by Google

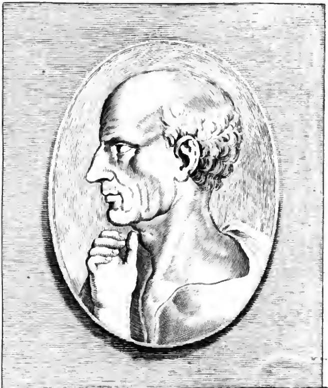

Inquirant aly rerum cognoscere causas
Quid Mare, quid Tellus, quid possint Aetheris ignes;

Ille tamen Sapiens est, qui sibi conscius unius
Se noscit, dominusque sui nihil indiget extra

Biblioteca Nazionale Napoli

Digitized by Google

ANTISTHENES

Cynicæ Sectæ institutor

Apud Lælium Paſqualinum in gemma Amethyſto

Digitized by Google

Digitized by Google

APOLLONIVS · TYANEVS

Pythagoricus ac Præstigiator

Ex Numismate æreo in Thesauro Christinæ Reginæ Auguſtæ

2.

Biblioteca Nazionale V. E. III

Digitized by Google

Digitized by Google

LVCIVS APVLEIVS

nobilis Platonicus

Ex Numismate æreo in Thesauro Christinæ Reginæ Aug.

3

ARCHYTAS

Pythagoricus Mechanicis clarus

Ex Nummo æreo apud Fuluium Vrsinum

4.

Biblioteca Nazionale Napoli

Digitized by Google

ARISTIPPVS

Socratis auditer Voluptatis assertor

Ex Corniola Apud Fulvium Vrsinum

5

Digitized by Google

ARISTOMACHVS
Apum Speculator et amator
ApudLeonardum Augustinum in gemma Corniola

6.

Biblioteca

ARISTOTELES

Peripateticorum Princeps

Ex Bibliotheca Fuluij Vrsini in marmore

7.

Digitized by Google

Digitized by Google

9.

Biblioteca Nazionale Napoli

Digitized by Google

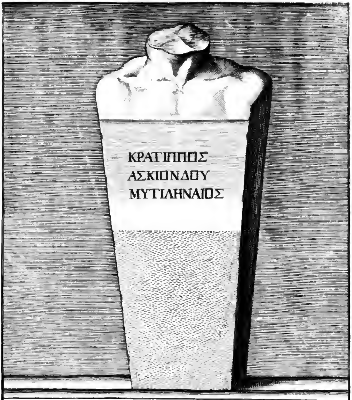

CARNEADES CYRENÆVS

Nonaginta expletis annis, idem illi uiuendi, ac philoſophandi finis fuit

Apud Cardinalem Farneſium in marmore

10.

CRATIPPVS

Philosophus Mytilenæus

Ex ſchedis Fulvij Vrsini in marmore

ij.

CHRYSIPPVS

Stoicus Zenonis, et Cleantis in schola successor.

Apud Fuluium Vrsinum in numismate æreo

Io Iacobi de Rubeis Formis Romæ ad Temp S.M. de Pace cũ Pr S Pont. 12.

Digitized by Google

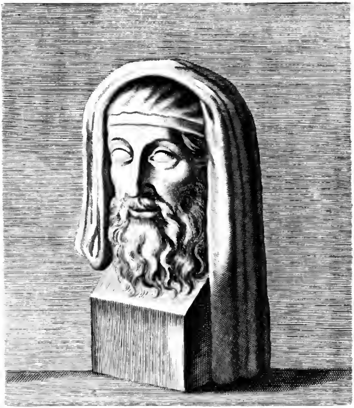
DEMOCRITVS

Hominum Derisor

In Gemma Onyce Apud Leonardum Augustinum

13.

Digitized by Google

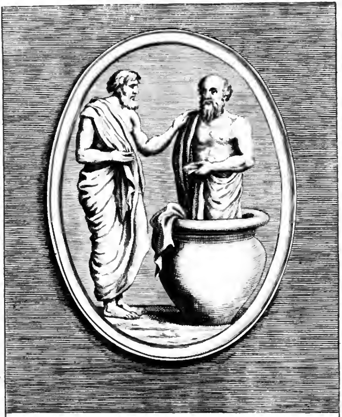

HIC ILLE EST DIOGENES CYNICVS

Ex Bibliotheca Fului Vrsini in marmore

Io Iacobi de Rubeis Formis Romæ ad Temp. S.M. de Pace cũ Pr. S. Pont. *14.*

Digitized by Google

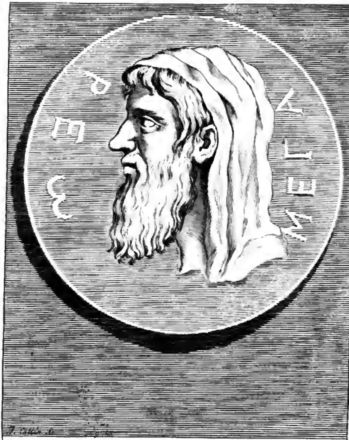

DIOGENES IN DOLIO DISSERENS

Hic magno Alexandro maior sibi imperans in dolio cuncta diues et felix possėdebat

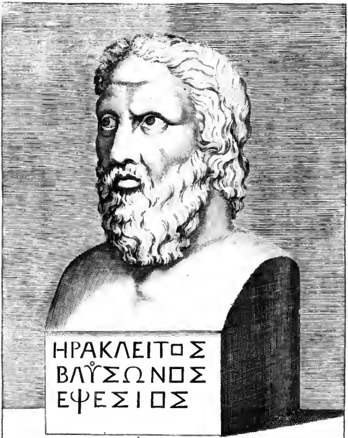
Ille cupiditatibus seruiens unius orbis terrarum imperio pauper marebat

15.

EVCLIDES
Philoſophus Socraticus
Ex Numiſmate æreo in Theſauro Chriſtinæ Reginæ Aug. 16.

Digitized by Google

HERAC LITVS

Omnia ex semet ipso didicit

Apud Magnum Etruriæ Ducem in marmore

Bibliotheca Regia Monacensis

Digitized by Google

HERACLITVS

Res humanas plorans

Apud Leonardum Augustinum in gemma Onyce

18.

Biblioteca Nazionale Napoli

Digitized by Google

Digitized by Google

HIPPOCRATES
Medicorum Princeps
Apud Fuluium Vrsinum in numiſmate

19.

Digitized by Google

IVBA IVNIOR

Mauritaniæ Rex Philoſophia memorabilior quàm regno

Ex Nummo argenteo in Theſauro Chriſtinæ Reginæ Aug.

20.

Digitized by Google

IVLIANVS · IMPERATOR

Ob impietatem ex ſapiente inſipiens

Ex numiſmate Argenteo Barberinæ Bibliothecæ

Digitized by Google

MAGO ET DIONYSIVS

Vticenses

Apud Fulvium Vrsinum in gemma

Digitized by Google

Digitized by Google

IMPERATOR MARCVS AVRELIVS

Vel philoſophari Reges uel regnare Philoſophos oportere ſuo exemplo confirmauit

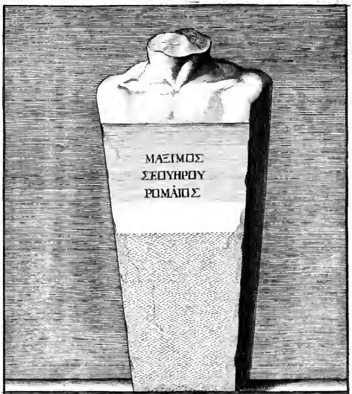
in Hortis Burgheſijs

23.

Thibaut scul

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

MAXIMVS
Philoſophus Romanus
Ex ſchedis Fuluij Vrsini in marmore

24

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

NVMA POMPILIVS

Numa Pompilius Vrbem Romam à Romulo ui et armis conditam, legibus ac pietate muniuit

In numismate argenteo ex thesauro Christinę Reginę Aug.

25.

PITTACVS

Vnus ex septem Greciæ sapientibus

Ex Numismate æreo apud Fuluim Vrsinum

26.

Digitized by Google

PLATO

Hic solus in Philosophia diuini nomen meruit

Apud Fuluium Vrsinum ex marmore

27.

Digitized by Google

PLATO
Apud Fuluium Vrſinum in gemma

MARMOREVS PLATONIS HERMA TRVNCATO CAPITE
In Fuluij Vrſini Bibliotheca

28

BIBLIOTECA NAZIONALE NAPOLI

Digitized by Google

POSIDONIVS

Stoicus Rhodi Ciceronis Præceptor

Apud Cardinalem Farnesium in marmore

29.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

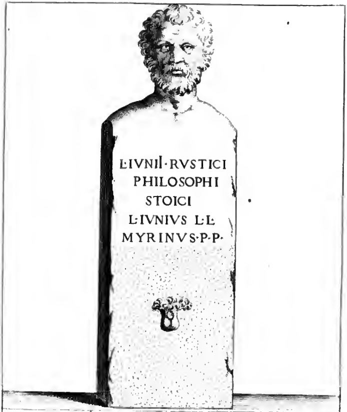
PYTHAGORAS

Philoſophiam primus hoc eſt ſapientiæ ſtudioſam appellauit

Ex nummo ærec in Theſauro Chriſtinæ Reginæ, Aug.

30.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

L · IVNIVS RVSTICVS.

Philoſophus Stoicus Marci Aurelij Imperatoris Præceptor

Ex Fului Vrsini Bibliotheca

Digitized by Google

LVCIVS ANNÆVS SENECA
Stoicus quo Præceptore Nero felici quinquennio Imperium rexit
Apud Exc.mum D. Gasparum de Haro et Gusman Catholicæ Maiestatis apud Innocentium XI Orat.em
nunc Neapolitani Regni Proregis
32

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

SOLON

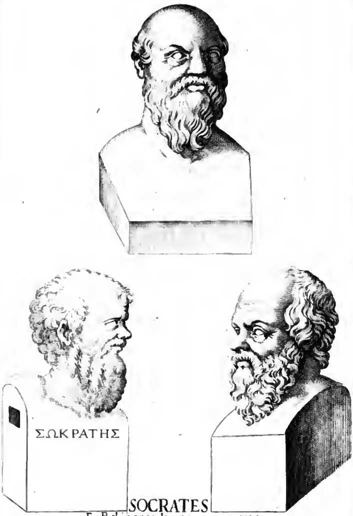
Ex ſeptem Sapientibus Græciæ

Apud Fuluium Vrſinum in gemma

33.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

SOCRATES

Ex Pythiæ oraculo unus uere ſapiens

Socratis Hermæ ex Fului Vrsini Bibliotheca

34.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

SOCRATES

In tabella marmorea Apud Fuluium Vrsinum

Io. Iacobi de Rubeis Formis Romæ ad Temp. S. M. de Pace cū Pr. S. Pont. 35.

Biblioteca Nazionale NAPOLI V. E. III

Digitized by Google

SPEVSIPPVS
Platonis in Academia ſucceſsor
Ex ſchedis Fulvij Vrsini in marmore

36.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

THALES

Septem sapientum primus collaudatus

Apud Achillem Maſſeum

37.

Digitized by Google

THEOPHRASTVS

Peripateticus ob Atticæ eloquentiæ suauitatē diuinus nuncupatus

In Aedibus Marchionis Fabritij de Maximis in marmore

38.

Biblioteca Nazionale NAPOLI

XENOCRATES

Continentiæ,ac Philosophicæ frugalitatis famà nobilis

In Aedibus Marchionis Fabritij de Maximis in marmore

39

Biblioteca Nazionale NAPOLI

Digitized by Google

ZALEVCVS

Locrensis legislator

Apud Fuluium Vrsinum in Nomismate argenteo

BIBLIOTECA NAZIONALE V. E. III NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

ZENO
Stoicæ ſectæ Auctor
Apud Fuluium Vrſinum

41.

Digitized by Google

IN

IMAGINES

VETERUM

ILLUSTRIUM POETARUM

EXPOSITIONES.

ALCÆUS.

42 ALcæus Mytilenæus unus ex novem Lyricis, qui apud Græcos celebrantur, æternitati famæ commendatur. Plectrum ejus aureum nuncupant Horatius (1) & Quintilianus (2). Stylo fuit grandi, ac ſonoro; percitus verò Muſarum œſtro non armis tantum, ſed carminibus etiam ſuis ad tuendam patriæ libertatem adverſus tyrannos acriter decertavit, ac de eodem conterraneo ſuo in hunc modum Sappho apud Ovidium: (3)

Nec plus Alcæus conſors patriæque, lyræque
Laudis habet, quamvis grandior ille ſonet.

Ab Alcæo Alcaicum carmen, quo genere potiſſimum uſus eſt Horatius. Ejus verò facies deſumpta eſt ex æreo Fulvii Urſini nummo, quem Mytilenenſes percuſſere: ΑΛΚΑΙΟC ΜΥΤΙΛ *Alcæus Mytilenenſium*. In poſtica ſculptus eſt Pittaci vultus, ut ſuo loco recenſuimus inter Illuſtres Philoſophos. Populus itaque Mytilenenſium hoc monumentum poſuit Alcæo, & Pittaco, ut ſuos præclariſſimos cives ſummo honore proſequens, ſe quoque ipſum apud poſteros decoraret. Claruit alter Alcæus poeta comicus ætate Ariſtophanis, qui cum eodem Athenis certavit, ejuſque extat mentio apud Athenæum (4), & Pollucem (5). Sed hæc noſtra imago ad celebrem illum lyricum Mytilenenſem ex inſcriptione referenda eſt.

(1) *Horat. carm. l. 2. 13.*
(2) *Quint. Inſt. l. 10. cap. 1.*
(3) *Ovid. in epiſt. Sappho Phaon.*
(4) *Ath. l. 3. c. 24.*
(5) *Poll. l. 9. cap. 6.*

5

ANACREON.

43 ANacreon Tejus Anacreontici metri auctor, inter novem eximios Græciæ Lyricos adſcriptus, ſuis odis Muſarum mella inſtillavit, quibus amatorias curas demulcebat. Hujus poetæ imago æneo nummo inſculpta, ſenilem Anacreontis ætatem repræſentat, quam indicat Ovidius: (1)

Quid niſi cum multo Venerem confundere vino
Præcepit lyrici Teja Muſa ſenis?

(1) *Ovid. Triſt. l. 2. v. 363.*

In altera nummi parte, ut notat Johannes Faber, Bathilli ab Anacreonte celebrati imago exprimi videtur, ſi ex litteris, quæ in orbe leguntur ΒΑΘΥΛΛΟΣ *Batillus* intelligatur. Floruit Anacreon temporibus Polycratis Samiorum tyranni, ab eodem in gratiam acceptus, quòd verſibus ſuis eum celebraret. Nummus in Fulvii Urſini bibliotheca adſervabatur.

ARATUS.

44 ARati Solenſis celebre nomen eſt ob ipſius Phænomena, ac Prognoſtica ornatiſſimis verſibus ſcripta. Mirùm tamen, ut inquit Tullius, (2) quod Aratus, quamvis aſtrologiæ ignarus, adeò eruditè de aſtris, deque ſideribus ſcripſerit: Arati, & Chryſippi imagines depromptæ ſunt ex æreo nummo percuſſo à Solenſibus ad memoriam, & gloriam utrorumque ſuorum civium. Nummus verò ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ *Pompejopolitarum* nomen profert; nam Solos urbs Ciliciæ maritima, à Pompejo Magno inſtaurata, Pompejopolis fuit appellata. Arati vultum ab altera Chryſippi facie in adverſo nummi latere expreſſa ex eo diſtinguit Faber, quod Aratus ipſe aſtrologiæ ſtudioſus ad inſtar intuentis coelum effictus ſit. Floruit Hieronis regis Siciliæ temporibus, Theocrito æqualis. Chryſippum ſupra inter philoſophos recenſuimus.

(2) *Cic. de Orat. lib. 1.*

ARI-

ARISTOPHANES.

45 ARistophanes veteris comœdiæ poeta inter nobiliſſimos comicos Græcos numeratur, ſed qui cunctos convitiis proſcindens irriſor, & ſubſannator, nec ipſi Socrati pepercit, Anito, & Melito ſuggerentibus ad exitium philoſophiæ parentis, in comœdia, cui nomen eſt ΝΕΦΕΛΑΙ ſive *Nubes*, eum illudens. Ariſtophani verò ità cum riſu Athenienſes proceres increpanti dies eſt dictus, teſte Æliano, (1) quod ipſorum mores laceraret: quare ipſe comœdiæ genus inter veteris dicacitatem & novæ hilaritatem invenit, ac ludricas perſonas ad riſum accommodatas excogitavit. Ipſius herma in villa Tiburtina Hadriani repertus fuit cum inſcriptione ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Ejus caput, ut notat Faber, non præfefert calvitium, cujus Plutarchus, (2) & ipſe Ariſtophanes (3) in Comœdia ΕΙΡΗΝΗ meminere, quare ſuſpicari licet hanc imaginem nondum ſenili ætate factam.

(1) *Æl. Var. hiſt. l. 2. cap.* 13.

(2) *Plutarch. Sympoſ. l. 2. cap.* 1.

(3) *Ariſtoph. in Pace v.* 771.

CALLISTHENES.

46 ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΣ ΛΥΣΙΜ *Calliſtenes Lyſimachi filius*. Johannes Faber Calliſthenem intelligit memoratum ab Athenæo, (4) & Suida, (5) qui aliquot ejus comœdias citant, quamvis corruptè apud utrunque Calliam pro Calliſthene ſcribi aſſerat. Cujuſcumque verò fuerit hæc larva, capillitium, ſive galericulum totius capitis tegumentum de more habet. Aliæ adfines larvæ in gemmis, & lapidibus occurrunt tragico, & comico apparatui convenientes. Hiſtriones porrò tanti faciebant ſuas larvas, quibus famam ſibi comparaverant, ut eas in ſuis monumentis, anulis, inſignibuſque, etiam adſcripto nomine, exprimerent.

(4) *Athen. l. 7. c.* 8.

(5) *Suid. in* Καλλίας Ἀθηναῖος.

EUCHARIS.

47 EUcharis Muſarum alumna, nobilis cantrix ipſa ſuum in tumulo canit elogium.

DO-

DOCTA ERODITA PENE MUSARUM MANU
QUÆ MODO NOBILIUM LUDOS DECORAVI CHORO
ET GRÆCA IN SCÆNA PRIMA POPULO APPARUI.

Inſcriptio ipſa, quæ integra cum imagine exhibetur, ex literis aliqua vetuſtioris ætatis indicia præbere videtur, ex quibus intelligere licet, ipſam Eucharim primam Romæ apparuiſſe Græca in ſcæna. Tunc enim Romani vates ſumptas à Græcis fabulas latinitate donabant, ac Romana toga indutas producebant in ſcænam. Cæterùm ipſa laurigero diademate redimita eſt de more illuſtrium poetarum, qui in ſacris certaminibus carminum præſtantia victores coronabantur.

EURIPIDES.

48 EURIPIDES Athenienſis, carmine tragico plurimos ſui amatores habuit, famamque Sophoclis in ancipiti reliquit. Uterque tragœdiam ab Æſchilo productam longè clarius illuſtravit. Sublimor Sophocles; ſententiis denſus atque in affectibus mirus Euripides judicio Quintiliani. (1) Hujus poetæ marmoreus herma affabrè inſculptus, à quo noſtræ imaginis ſimilitudinem duximus, ex bibliotheca Camilli Maximi Cardinalis ditiſſimæ gazæ Excellentiſs. D. Gaſparis de Haro, & Guſman, nunc Neapolitani Regni Pro-Regis cum reliqua erudita ſupellectile, ut aliàs diximus, acceſſit.

(1) *Quint. Inſtit. Orat. l.* 10. *cap.* 1.

EURIPIDES.

49 IN HAC tabula Euripidis ſtatua exhibetur capite brachiiſque mutilata, ejus nomine in baſi adſcripto ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ. Item herma ſine capite, in quo legitur ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ ΜΝΕΣΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ *Euripides Mneſarchi Athenienſis*. Cum his aliud exhibetur Euripidis caput marmoreum, adſcripto etiam nomine; ſed cum ab aliis omnibus ejus imaginibus ſimilitudine prorsùs differat, Euripidem alium referre opinamur.

HE-

HESIODUS.

50 HESIODUS in Aſcrâ ad radices Heliconis natus, Muſarum ſacerdos, à Muſis ſuorum carminum conſecutus eſt immoralitatem. Meruit inde grande illud Maronis elogium:

Aſcræumque cano Romana per oppida carmen. (1) (1) *Virgil. Georg. lib. 2. v. 176.*

Ipſum unum Maro è Græcorum ſcriptoribus in Georgicis eſt imitatus. Homeri, atque Heſiodi poematibus nihil antiquius Græci jactant; utrùm verò alter altero natu prior ſit, inter ipſos certatur; plurimi tamen conſentiunt, ante Romam conditam aliquo tempore ſimul vixiſſe. Longam Heſiodi ætatem hæc noſtra imago indicat, eumque extrema ſenectute obiiſſe ſcribit Plutarchus, proverbiumque de eo dici ſolitum: Ἡσιόδου γηραιότερος *Heſiodo ſenior*. (2) (2) *V. Eraſmi Adag. Chil. 2. cent. 7. n. 61.*

HESIODUS.

51 HESIODI facies, quæ ſuper ejus herma exhibetur, deſumpta eſt ex corniola ovali prorſus illi ſimilis, quam in antecedenti oſtendimus. In ipſo verò herma ſine capite legitur ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΙΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΣ. *Heſiodus Dii filius Aſcræus*. Altera verò ejuſdem Heſiodi imago marmorea non adeo ſenilem ejus ætatem repræſentat. Meminit (3) Pauſanias ejuſdem æneæ ſtatuæ, quam Theſpii in foro poſuerunt præter alias ejus memoriæ dicatas. (3) *Pauſ. l. 9. c. 27.*

HOMERUS.

52 UT OMNIA laudum præconia in unum Homerum congeramus, illud ſufficiat, in terris patria caruiſſe, ut ei cœlum pro patriâ auſpicemur, quemadmodum cecinit Sincerus:

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salmis, Chios, Argos, Athenæ
Cedite; jam cælum patria Mœonidæ eſt.

Sic Homerum inter Mortales, quaſi Deorum quempiam ſuſpicientes, ejus divina poëmata alii Jovi, alii Apollini, alii Muſis adſcripſerunt. Scribit (4) Plinius, Aſinium Pollionem, cum veram Homeri imaginem (4) *Plin. l. 35. cap. 2.* in ſua bibliotheca collocandam invenire non poſſet, eam ex ingenio artificum effingi curaſſe, ut Muſarum Antiſtitis ementitus vultus hominum deſideria expleret. Traditum etiam eſt, cœcum illum fuiſſe, atque

 à ſua

à ſua cœcitate ex Meleſigene Homerum nuncupatum, ut noſtra imago utroque lumine orbatum, ac ſuperciliis prominentibus refert, qualem Chriſtodorus ejus ſtatuam deſcribit, quam ex verſione C. V. Leonis Allatii exhibemus: *Circum autem ſupercilia, utraque prominentia bene conſiderata confixit ars; nec immeritò &c.* Erat & alia ſtatua in Smyrnenſium bibliotheca, de qua Strabo (*): *Eſt & bibliotheca, & Homerium, ſcilicet porticus quadrata, templum habens Homeri, & ſimulacrum. Nam Smyrnæi quoque Homerum ſibi acriter vindicant, & numiſma quoddam æreum apud eos Homerium vocatur.* Criſpam præterea modicamque barbam habet, quam in vera Homeri imagine probat idem Allatius, ut in ſequenti. Tæniâ inſuper ſeu diademate Poetarum princeps coronatur.

(*) *Strab. l. 14. p. 646.*

HOMERUS.

53 HOMERI ſtatuam in hac tabula inciſam, brachiis, cruribuſque amputatis, facie verò, & capite integro, atque à temporis injuriis incolumi, commendant Allatius in Præfatione ad librum de Patria Homeri, ut quæ non ex ingenio excogitata ſit, quemadmodum (1) Plinius de Aſinio Pollione memorat, ſed potius ad ſimilitudinem expolita, atque ad poſteros per manus tradita. Comparata enim cum alia ejuſdem vatis in nummo Chiorum, quem hic exhibemus, & cum Farneſiana in antecedenti marmore exhibitâ, ſimilitudine vultus iiſdem proximè reſpondet, modicâ, & criſpa barba, non longâ, & ad pectus propexa, qualis circumfertur in recentioribus nummis contorniatis abſque ulla cum Homero affinitate. Chiorum nummus in gratiam Homeri percuſſus, hinc Sphingem alatam dextero pede lyræ innixam cum epigraphe ΧΙΩΝ; inde ejuſdem Homeri ſedentis ſimulacrum utraque manu carminum volumen in ſinu tenentis exhibet, adſcripto nomine ΟΜΗΡΟΣ: cui prorſus ſimile in exiguo fruſto veteris marmoreæ tabellæ in noſtro muſæo adſervamus. Chiorum verò nummi, de quo loquimur, (2) Ariſtoteles & Pollux meminere, eundemque laudatus Allatius prædicto libro de Homeri Patria illuſtravit. Cum verò nobiles Græciæ urbes Homeri natale ſibi contentioſè vindicarent, ejus imagines, & ſimulacra tanquam majus patriæ decus ac gloriæ inſigne præferebant. Inter quas urbes præter Chium, etiam Smyrna in Homeri venerationem nummum æreum percuſſit Homeri nomine inſignitum, quem ΟΜΗΡΕΙΟΝ *Homereum*, ſive *Homericum* nuncupatum aſſerit (3) Strabo. Sedentem vatem philoſophico pallio amictum, dextra ramum, ſive acroterium, mari-

(1) *Plin. ibidem.*

(2) *Poll. l. 9. c. 6.*

(3) *Strab. l. 14. p. 645.*

maritimæ Ulyſſis peregrinationis ſymbolum, tenentem ab uno latere, nummus oſtendit cum nomine ΟΜΗΡΟϹ: ab alio coronam lauream, in cujus medio legitur ϹΜΥΡΝΑΙΩΝ. Plurimos Amaſtris urbs Ponti nobiliſſima in hujus poetæ gratiam nummos ſignavit, non quòd pro Homeri natali contenderet, ſed quòd carminum, ac ſapientiæ ſtudiis eidem eſſet addictiſſima, vel ut aliis placet, ob Smyrnæorum affinitatem. Horùm præcipuus nummus Homeri vultum in anticâ refert, in poſticâ verò fluvii Meletis jacentis ſimulacrum cum literis ΜΕΛΗϹ ΑΜΑϹΤΡΙΑΝΩΝ ad comprobandam ipſius patriam Smyrnam, quam Melis alluit, & juxta quem Homerum in lucem editum aſſerebant. Inde Statii (1) vulgatum carmen de ipſo vate:

Smyrna tibi natale ſolum, potuſque verendo
Fonte Meles.

(1) *Stat. ſylv. l. 3. 3. v. 60.*

Fluvius dextra lyram tenet ad indicandum Muſarum alumni melos. A fluvio autem Melete Homerus antea Meleſigenes, quaſi Meletis filius fuit cognominatus. Eadem urbs Amaſtris alios duos æreos nummos ſignavit; quorum alter, præter Homeri vultum ac nomen ΟΜΗΡΟϹ, Victoriam ex adverſo repræſentat cum laurea, & palma, ac litteris ΑΜΑϹΤΡΙΑΝΩΝ; alter ipſius urbis Amaſtridis ſedentis ſimulacrum Victoriolam tenentis exhibet cum eadem epigraphe. Quartus nummus hinc urbis ipſius turritæ, inde Homeri caput repræſentat. Quintus ſub Marco Aurelio in antica exprimit hujus Imperatoris caput, in poſtica Homeri diademáti vultum cum titulo ΟΜΗΡΟϹ ΑΜΑϹΤΡΙΑΝΩΝ. Atque eodem ſtudio aliæ urbes ſub Auguſtis Homero monumenta poſuere. Reſtat, ut tria epigrammata, quæ Homeri hermæ in ſuis hortis ſcripſit Ælianus, referamus, quorum primum legere eſt in Anthologia ex Antipatro in aliquibus varians.

ΟΜΗΡΟΣ

ΗΡΩΩΝ ΚΑΡΥΚ ΑΡΕΤΑΣ ΜΑΚΑΡΩΝ ΤΕ ΠΡΟΦΗΤΑΝ
ΕΛΛΑΝΩΝ ΔΟΞΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΑΕΛΙΩΝ
ΜΟΥΣΩΝ ΦΕΓΓΟΣ ΟΜΗΡΟΝ ΑΚΗΡΑΤΟΝ ΣΤΟΜΑ ΚΟΣΜΟΥ
ΠΑΝΤΟΣ ΟΡΑΣ ΤΟΥΤΟΝ ΔΑΙΔΑΛΟΝ ΑΡΚΕΤΥΠΟΝ

Heroum præconem virtutis, beatorumque vatem,
Græcorum gloriæ ſecundum ſolem,
Muſarum lumen Homerum, immortale os mundi
Totius, cernis banc artificioſam effigiem.

ΟΥΚ ΕΘΟΣ ΕΣΤΙΝ ΕΜΟΙ ΦΡΑΖΕΙΝ ΓΕΝΟΣ ΟΥΔ ΟΝΟΜΑ ΥΤΟ
ΝΥΝ Δ ΕΝΕΚΑ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΑΝΤΑ ΣΑΦΩΣ ΕΡΕΩ

ΠΑ-

ΠΑΤΡΙΣ ΕΜΟΙ ΧΘΩΝ ΠΑΣΑ ΤΟ Δ ΟΥΝΟΜΑ ΦΑΣΙΝ ΟΜΗΡΟΝ
ΕΣΤΙ ΔΕ ΜΟΥΣΑΩΝ ΟΥΚ ΕΜΟΝ ΟΥΔΕΝ ΕΠΟΣ
Non mos eſt mihi dicere genus, neque nomen ipſum:
Nunc autem Æliani gratiâ omnia clarè ediſſero.
Patria mihi terra univerſa, nomen verò dicunt Homerum.
Eſt autem Muſarum, non meum omne carmen.
ΕΙ ΜΕΝ ΘΝΗΤΟΣ ΕΦΥΣ ΠΩΣ ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΣΕ ΕΠΟΙΗΣΑΝ
ΜΟΥΣΑΙ ΚΑΙ ΜΟΙΡΩΝ ΝΗΜ ΑΝΕΚΛΩΣΑΝ ΑΝΑΞ
ΕΙ ΔΗΣΘ ΑΘΑΝΑΤΟΣ ΠΩΣ ΕΝ ΘΝΗΤΟΙΣ ΣΑΡΙΘ.ΜΟΥΣΙΝ
ΟΥΜΑ ΣΕ ΤΑΥΤ ΕΧΡΗΝ ΣΕΜΝΕ ΠΟΙΗΤΑ ΦΡΟΝΕΙΝ
ΑΛΛ ΕΓΝΩΝ ΤΟ ΑΛΗΘΕΣ ΕΠΕΙ ΤΟ ΣΑΦΕΣ ΔΙΑΦΕΥΓΕΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΦΑΣΙΝ ΘΕΙΕ ΣΕ ΟΜΗΡΕ ΠΕΛΕΙΝ
Si quidem mortalis genitus fuiſti, quomodo immortalem te fecerunt
Muſæ, & Parcarum filum revolvent, ò dive?
Si tandem immortalis, quomodo inter mortales te numerant?
Non hercle talia oportebat de te venerande Poëta ſapere.
At ~~verum novi, quoniam~~ certitudo eos refugit,
Hominem te ajunt, divine Homere, eſſe.

HORATIUS.

54 TAM dulce canit Venuſina cithara, ut ex Aonio vertice ad Palatinum collem Muſæ deductæ cum Apolline ſuo ad numerum modulari videantur. Horatius Romanæ fidicen lyræ Pindaricis modis flectens vocales chordas, Thebanum barbiton intulit Auſoniæ primus, Latiaſque aures demulſit.

O decus Phœbi, & dapibus ſupremi, (1)
Grata teſtudo Jovis.

(1) *Carm. l. 1. Ode 32.*

Captus Philippenſi bello, Mæcenatis beneficio ſervatus, ac pene ditatus, ex oſte, & ſervo in Auguſti gratiam receptus, Diis ſe immiſcuit ſuperiis. Primus omnium Latinorum verſus lyricos exemplo Græcorum ſcripſit, princepſque jure optimo habetur, ut de ſe ipſo prædicat idem Horatius:

Princeps Æolium carmen ad Italos (2)
Deduxiſſe modos.

(2) *Carm. l. 3. Ode 30.*

Odas ſua Carmina appellavit, in iiſque ita excelluit, ut Venuſina lucerna cunctis, qui poſtea in eodem poëſeos genere claruerunt, affulſerit. Satyras

tyras etiam acceptas à Lucilio expolivit, in iiſque terſior, ac purus magis inſurgit. Hujus vatis, quam edimus, imaginem ex æreo nummo in ejus honorem percuſſo, atque in theſauro Reginæ Chriſtinæ adſervato, accepimus, qui tamen nummus contornatus multùm diſtat ab Horatii ætate, ſequioribus ſeculis excuſſus. Statura fuiſſe exiguâ atque præcanum, hoc eſt immaturâ canitie, quin & lippum uſum colliriis ipſe refert (1); quamvis oculorum vitium nullum in hac imagine appareat. (1) *Horat. lib.* 1. *ſat.* 5. *v.* 30.

MENANDER.

55 MENANDER Athenienſis inter omnes novæ comoediæ poetas facilè princeps, ſummis præconiis à Quintiliano (2) exornatur, ut qui vel unus inveniendi copia, & eloquendi facultate, rebuſque omnibus, perſonis, & affectibus accommodatus, univerſam vitæ imaginem expreſſerit. Menandri effigies in rotundo clypeo marmoreo ejus nomen inciſum habet: ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ. In ipſius verò clypei latere adverſo Sophoclis imago ſimiliter palliata inſculpta eſt, quam inde exhibebimus; quorum alter tragœdiæ, alter comœdiæ principes habiti ſunt. Marmor verò, quod utriuſque vultum exhibet, effoſſum fuiſſe traditur extra portam Aureliam in cujuſdam poetæ ſepulcrali monumento, ſuper quo ſtatua Apollinis cum Muſis novem, Homeri præterea, Euripidis, & Pindari ſtatuæ ſequebantur, referente Johanne Fabro. Huic alia ſubjicitur ſine nomine Menandri effigies. Herma verò capite mutilatus tribus epigrammatibus in laudem Menandri inſcriptus eſt, ut facilè conjicias, utrumque hermam in villa ipſius poſitum fuiſſe, ut ſupra ad Homeri imaginem adnotavimus. Menandro extincto ſtatuam Athenienſes in loco celebri, quà ex Piræo Athenas itur, poſuere; aliaque Conſtantinopoli in Gymnaſio à Chriſtodoro in epigrammate celebratur.

(2) *Quint. Inſt. l.* 10. *cap.* 1.

MOSCHION.

56 MOSCHIONIS poëtæ comici comœdiarum non ſemel Stobæus, & Clemens Alexandrinus (3) meminere. Ejus ſtatua marmorea, quam ſedentem exhibemus, extabat apud Fulvium Urſinum, in cujus baſi nomen ΜΟΣΧΙΩΝ legitur. Alius fuit Moſchus poeta Syracuſius

(3) *Clem. Alex. Strom. lib.* 6.

ſius in Sicilia natus, bucolici carminis ſcriptor, qui poſt Theocritum vixit, atque amorem fugitivum pinxit potius quàm ſcripſit.

OVIDIUS.

57 PUBLIUS OVIDIUS NASO Pelignæ gloria gentis, jucundiſſimus venerum, amorumque luſor, idemque ſævi exilii ſui dulcis modulator; tùm blandis, tùm triſtibus modis, ſive ad ripam Tybridis, ſive ad Geticum litus, ſemper in medio Helicone ſuavi reſonans melo; hoc uno tantum infelix, quod ſuo periit ingenio.

Æreus nummus Ovidii hinc ejus caput exhibet cum epigraphe OYΗΙΔΙΟΣ ΝΑΣΟΝ *Ovidius Naſo*; inde cujuſdam Menandri Parrhaſii caput repræſentat MEN.... ΑΣΙΟΥ *Menandri Parrhaſii*, qui huic præſtantiſſimo vati devotus tale monumentum poſteritati commendavit. De hoc Ovidiano nummo ſic Clariſs. Sphanhemius (1) in ſuis Diſſertationibus: *Ut proinde levis terra ſit huic Menandro, qui ſacros vultus Muſarum, Venerumque omnium Sacerdotis intercidere non eſt paſſus, quos bona cum Auguſti venia omnes Muſis, Gratiiſque initiati in ſacrariis ſuis recondunt*. De Ovidii imagine cum hederacea corona ſic ipſe conquerens in Triſtibus: (2)

(1) *Ez. Span. De præſt. N. diſs. prima p. 54.*

(2) *Ovid. Triſt. l. 1. Eleg. 7.*

Si quis habet noſtris ſimiles in imagine vultus;
Deme meis hederas Bacchica ſerta comis.

De alia ejuſdem Ovidii effigie in gemma anulari ſculpta, auroque incluſa ſequitur Poeta in ead. elegia. (3)

(3) *Ovid. ibi v. 7.*

Effigiemque meam fulvo complexus in auro,
Cara relegati, quæ potes, ora vides.

Nicolaus Heinſius eximium hujus ſæculi decus in noviſſima Naſonis ſui editione primus ex hoc nummo Ovidii vultum expreſſit, typiſque edidit ex ditiſſima veterum numiſmatum gaza congeſta à Felicia Rondanina priſcæ nobilitatis, ac probitatis Romana matrona, parique eruditionis famà illuſtri. Quamvis autem in hac imagine laurea, ſeu tenia incertis notis appareat vetuſtate conſumpta, laureatam tamen effinximus, qualem ex eodem nummo ipſe Heinſius ſuæ editioni præpoſuit.

PER-

PERSIUS.

58 AULUS PERSIUS Flaccus Eques Romanus Volaterris natus carmine Satyrico ita inclaruit, ut in Muſarum contubernio receptus, Romana hedera caput redimiri ſit meritus. Maximum gloriæ præmium, quamvis uno libro conſecutus eſt. Quare de ipſo Martialis: (1)

Sæpius in libro memoratur Perſius uno,
Quàm levis in tota Marſus Amazonide.

Floruit ſub Claudio, & Nerone Principibus, ſummus Horatianæ ſatyræ imitator, ac omnium, qui poſt ipſum in eo genere ſe exercuerunt, cum Junio Juvenale pari fama illuſtriſſimus. Tabulam marmoream cum Perſii imagine, ex qua hanc noſtram ducimus, primò in Jacobi Sadoleti Cardinalis bibliotheca, inde in Fulvii Urſini muſæo viſebatur, qui eam in ſuis Virorum illuſtrium Imaginibus recenſuit. Idem Sadoletus homo omnium ſuæ ætatis eruditione, ac doctrina clariſſimus ſibi perſuaſum habuit, ut refert Faber, hanc eſſe Perſii effigiem, cùm propter hederam, qua ſatyrici poetæ coronari ſolebant, tùm propter Cornuti, ſeu Probi de eodem teſtimonium, ejus modeſtiam, pudoremque exprimentem: *Fuit enim Perſius moribus leniſſimis, ac virginali quadam verecundia, formaque modeſta, ac pulchra.*

(1) *Mart. l.* 4. *epig.* 29.

PINDARUS.

59 PINDARUM aureà citharà ſonantem, novem totius Græciæ præſtantiſſimorum lyricorum longè principem Regio capitis decore univerſus Parnaſſi chorus, ſuuſque Apollo coronat. Spiritus magnificentia, & beatiſſima rerum, verborumque copia, teſte Quintiliano, (2) admirandum, propter quæ Horatius (3) eum merito credidit nemini imitabilem. Fama tenet, Pana Deum illum paſtorum, ſaltando, chorumque ducendo in montibus, paſſim decantaſſe hymnum, quem in ejus gloriam Pindarus conſcripſerat, Apollinique in deliciis fuiſſe, partemque immolationum ab ipſo accepiſſe. Quare ſacerdos tanquam divinitatis compotem in ſacrificiis palam inclamando, Pindarum ad cænam Dei vocabat. Ejuſdem vatis ex marmore caput, quod olim in herma extabat, ex Juſtinianis ædibus, primus in ſua Ichnographia edidit Johannes Angelus Caninius pictor Antiquitatum ſtudioſus, ac delineandi arte peritiſſimus.

(2) *Quint. Inſt. l.* 10. *cap.* 1.
(3) *Horat. libr.* 4. *Od.* 2.

Digitized by Google

PINDARUS.

60 PINDARI ſtatua marmorea, cui temporis ictu caput avulſum eſt, ſuper baſi ſtat, adſcripto nomine ΠΙΝΔΑΡΟϹ. Lyram ſeu barbiton ſeu quid aliud utraque manu tenet, quod vetuſtate diſruptum, non ſatis intelligi poteſt. Ob Pindari præſtantiam plurimos ei dicatos fuiſſe hermas, & ſtatuas in bibliothecis, ac gymnaſiis credibile eſt; æream verò ipſius ſedentis, habentiſque lyram, & diadema, ac in genibus complicatum libellum refert Æſchines in Epiſtolis.

POSIDIPPUS.

61 POSIDIPPUS CINISCI filius Caſſandriæ in Macedonia natus, à Menandri exceſſu in nova comœdia princeps eſt habitus. Ipſum Agelius recenſet inter celebres comicos Græcos, ex quibus in Latium (1) Romani fabulas vertebant: *Comædias lectitamus noſtrorum poetarum ſumptas, ac verſas de Græcis Menandro, ac Poſſidio, aut Apollodoro, aut Alexide, & quibuſdam item aliis comicis*. Lilius Giraldus (2) de Poetarum Hiſtoria, ut notat Voſſius (3), pro *Poſſidio* legendum *Poſſidonio* advertit, qui Menandro ſubjungitur. Apud Suidam (4) verò Poſidippus memoratur, qui xxx. fabulas reliquit. Alius ab hoc Poſidippus floruit epigrammatum ſcriptor, quem citant Athenæus, (5) Scholiaſtes Apollonii, & Stobæus (6) à Voſſio relati. Ejus ſtatua marmorea Romæ extat in Hortis Montaltis, nunc Eminentiſs. Principis Cardinalis Pauli Sabelli, in cujus baſi legitur ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΣ *Poſidippus*.

(1) *A. Gell. lib. 2. cap. 23.*
(2) *Lil. Girald. de poë. hiſt. dial. 7.*
(3) *Voſſ. de Poë. Græc. cap. 8.*
(4) *Suidas in* Ποσίδιππος.
(5) *Athen. l. 10. cap. 2. & 3.*
(6) *Voſſ. ibid.*

PYTHEUS.

63 PYTHEI ſedentis, volumenque carminum tenentis imaginem Colophonii in nummis ſuis expreſſerunt, adſcripto nomine ΠΥΘΕΟϹ, quem celebrem fuiſſe poetam indicat Muſa cum muſico inſtrumento in adverſo nummi latere ſignata. Idemque Colophonii complures alios inſignes vates, atque apprimè Homerum ſibi vindicarunt. Alius in Teſei vita Pytheus memoratur à Plutarcho Trœzeniorum Princeps, doctrina

doctrina ac ſententiis illuſtris, cujus ſapientiam ſecutus eſt Heſiodus. Pithei nummus, in ejus honorem à Colophoniis percuſſus, extabat olim apud Fulvium Urſinum.

S A P P H O.

63 SAPPHO POETRIA Mytilenis nata inter lyrici carminis Græciæ nona, quin inter novem Muſas decima in illo veteri epigrammate adnumeratur:

Nona nec eſt inter Sappho lyricoſque, viroſque,
Sed numerum Muſis auget, & hæc decima.

Plectrum fuiſſe Sapphonis inventum, & Sapphicum quoque metrum ab ipſa denominatum fertur; immò & Ariſtoxenus harmoniam Mixolydii ab ipſa repertam ſcribit. Claruit Olympiade XLII. quo tempore Alcæus lyricus & ipſe Mytilenæus floruit. Cum Sappho è Leucade in mare ſe præcipitaſſet, ſubmerſa periit, atque in ejus memoriam imaginem nummis ſuis Mytilenenſes inſculpſerunt, ut Ariſtoteles, & Pollux (1) meminere. Unus ex his nummis argenteis ex Cardinalis Farneſii bibliotheca in hac tabula expreſſus eſt, qui ab uno latere ejus vultum exprimit, ab alio ſepiam piſcem cum litteris ΜΥΤΙΛ *Mytilenæorum*. Herma verò, quem inſcripto nomine ΣΑΠΦΩ ΕΡΕΣΙΑ ſimul exhibemus, ex Pyrrhi Ligorii V. C. ac de Antiquitate meritiſſimi ſchedis in bibliotheca Vaticana adſervatis depromptus eſt.

(1) *Poll. Lib.9.cap.6.*

S O P H O C L E S.

64 INTER OMNES ſublimior in pretio eſt Sophoclis gravitas, & cothurnus. Quanti eum fecerit Maro, ſatis illo indicatur elogio ad Auguſtum: (2)

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

(2) *Virg. Ecl.8.v.10.*

Quin eum divinum poëtam vocat Cicero. Claruit cum Euripide Olympiade LXXVII. cum quo ſimul tragœdiam ab Aeſchilo traditam omnibus numeris abſolvit. Hæc Sophoclis imago in marmoreo clypeo ſculpta extabat apud Fulvium, in cujus inferiori ambitu inſcriptum eſt nomen ΣΟΦΟΚΛΗΣ. In ejuſdem verò clypei adverſo latere Menandri comici effigies cernebatur; hic comœdiæ, ille tragœdiæ princeps, ut in Menandro adnotavimus. Ad nonageſimum quintum ætatis annum perveniſſe Sophoclem ſcribunt, quibus exactis mortuus eſt infelici ſucceſſu, cum uvæ acinus ejus fauces, ac ſpiritum intercluſiſſet.

TERENTIUS.

65 PUBLIUS TERENTIUS AFER, cujus argutis tibiis Thalia reſonat nomen, non ſolum è ſervitute carminum præſidio manumiſſus, ac libertate donatus eſt; verùm etiam Scipionem illum, qui Africa devicta Africani cognomen meruit, amicitia ſibi arctiſſimè junxit. Andriam primam è ſuis comœdiam juſſu Aedilium ante Carionem in lectulo cœnantem recitare aggreſſus, quòd contemptiore veſtitu eſſet, humili ſubſellio reſedit; at dicendo probatus, ſtatim à Carione invitatus eſt, ut ſecum accumberet, atque unà cœnaret. A Scipione ipſo, ac Lælio ſe in ſuis comœdiis ſcribendis adjutum ipſe fatetur; quamobrem ejus ſtylus ſumma arte, ac puritate nitens, pedeſtris comœdiæ oratione ſuperior habetur; factumque eſt, ut quantum optimo dicendi genere Terentius Plauto præcedit, eò magis Plautus facetiis, & ſalibus Terentio anteponatur. Hic poſt editas ſuas comœdias, evitandæ reprehenſionis cauſa, quòd Menandri, & Apollodori alienas fabulas edidiſſet, ab Urbe diſcedens, centum & octo ſatyras, & fabulas ex ingenio compoſuit, quibus rediens Romam naufragio amiſſis, dolore, ac tædio periit.

THEOCRITUS.

66 THEOCRITUS SYRACUSIUS patriam habuit Trinacriam, bucolici carminis parentem; ipſe verò in hoc poëmatis genere omnium princeps adeò præ cæteris excelluit, ut ſua eidilia eclogarum nomine Virgilius ſit imitatus. Venuſtiſſimus, ac jucundiſſimus cantor, quamvis humiles, ac preſſas ad fiſtulam modulatus ſit paſtorum, & agricolarum cantilenas, & colloquia, in quibus etiam grandiori ſono ſublimiores res & perſonas repræſentat. Ejus caput foliis pineis coronatur, vel quòd pinus arbor ſacra ſit Pani paſtorum Deo, cui & ipſe Theocritus ſua eidilia ſacravit, vel quòd in certaminibus de Moſcho, & Bione ſuis conterraneis bucolico carmine victoriam retulerit. Viguit ſub utroque Ptolemæo, Lagide, ac Philadelpho, ejuſque imago in clypeo marmoreo ſculpta extabat in Fulvii Urſini bibliotheca.

VIRGILIUS.

67 MAGNI JOVIS FILIÆ, quæ ſemper virentis Heliconis montem incolitis, vos edite cantus, ducite choreas, dum noſtro Parnaſſo redivivus ſe palam exhibet alumnus ille veſter, divinus ille Maro, qui per Auſonias oras, Trojani Herois ſuſcitans arma, præpetibus pennis æthe-

Digitized by Google

æthera conſcendit, ingentique ſono ipſum pulſat Olympum. Vix Æneidos divini poëmatis carmen dicere aggreſſo, adeò volucris prænuntia evolavit fama, adeò clarum ejus nomen affulſit, ut Homericæ lampadi claritatem ademerit. Quamobrem fatidico plaudere cantu ad hos numeros non veritus eſt Propertius: (1)

Cedite Romani Scriptores, cedite Graji,
Neſcio quid majus naſcitur Iliade.

(1) *Propert. l.2. Eleg.34. v.65.*

Hanc Virgilii imaginem cum larva alata ſuper menſa exhibuit Faber ex æreo Fulvii Urſini nummo, penes quem alia extabat in amethiſto; aliaſque duas, alteram in corniola, alteram in marmorea tabella deſcribit idem Faber. Ad quas confirmandas, & aliam prorſus ſimilem, at ſine larva, ex vetuſto codice Auguſtæ Vindelicorum, ut in ſubſcripto inibi titulo delineatam affirmamus.

VIRGILIUS.

68 VIRGILII SEDENTIS imaginem ex antiqua gemma Petri Stephanonii deſumpſimus. Dicenti ſimilis manum è pallio exerit. Quòd ſi ipſi in theatro heroicum canenti Martis Populus venerabundus aſſurrexit, nunc ampliſſimo omnium gentium ſpectaculo ejus reſonantes Camœnas Orbis univerſus veneratur.

TRAGOEDUS ſive COMOEDUS.

69 70 TRAGOEDUS ſive COMOEDUS, ſive quis alius vates in proſcenio, aut orcheſtra ſpectatus, brachium dicentis geſtu protendit, volumenque carminum manu tenet, quo habitu in vetuſtis marmoribus non ſemel poëtas cum Muſarum choro appictos conſpicimus, ut ii, qui publicè ſua poëmata pronunciaſſent, ac de corona contendiſſent, monumenta relinquerent. Etenim non Græci tantum quatuor magnis illis certaminibus, ſed & Latini ſuis Ludricis Quinquennalibus, Capitolinis, Quinquatriis, aliiſque decertabant, in quibus poetæ apprimè in theatro omne genus carminum ad æmulationem recitabant. Sic Euripides in Tragicis cum Sophocle, in Comicis cum Philemone Menander.

Victoriæ præmia in noſtro marmore oſtendunt vaſa duo, ac patera una ſuper abaco, aut armario encarpiis lauro contextis exornato; nam in ſacris certaminibus non palmæ, & coronæ tantum, ſed crateras, & phialæ, & pocula victoribus proponebantur. Initium hujus moris ſumptum in bucolicis diſcimus ex Theocrito (2), ac Virgilio (3), apud quem Me-

(2) *Theocr. Idil. 1.*
(3) *Virg. Ecl. 3. v.37.*

Menalcas de cantu cum Dameta contendens, poculum ponit ſagineum *divini opus Alcimedontis*. Crateres etiam, phialas, & pocula, prima & ſecunda præmia à Baccho fuiſſe conſtituta in funere Opheltis refert Nonnus in Dionyſiacis. Hujus Græcanici moris Romanis ludis exemplar teſtatur Neronis nummus de ſacris Certaminibus à ſe Romæ conſtitutis, in quo exhibetur menſa phialam, ſeu craterem, & coronam ſuſtinens cum epigraphe CERTA. S. QUINQ. ROM. CO. *Certamina ſacra quinquennalia Romæ condita*. Cum autem Nero muſicæ, ac poëticæ in ſcenâ gloriam ſibi auſpicaretur, præter coronam, aureum craterem propoſuit, qui in menſa depictus eſt. Crater verò in noſtra tabula expreſſus ex cymbiæ forma cymbium eſſe videtur; nam inter varias cymbiorum deſcriptiones Athænæus (1) ex Didymo Grammatico cymbium refert vas eſſe oblongum, forma anguſtum, & navi ſimillimum ab hoc non admodùm differens.

(1) *Athen. lib.* 10. *cap.* 5.

Præterea in noſtra tabula appoſitus eſt virgæ titulus, & volumen, in quo auctoris, & fabulæ nomen inſcribebatur, quò attentior eſſet populus ad ſpectandum; nam, ut advertit Scaliger (2) Poëtices primo, titulus non pronunciabatur tantùm ab eo, qui modos faciebat, ſed etiam proponebatur in proſcenio argumentum ſub titulo grandioribus litteris deſcriptum.

(2) *Scal. Poet. l.* 1. *cap.* 9.

E conſpectu verò hujus poëtæ ſtantis, alter ante menſam ſedet, nudata ſuperiori corporis parte, pallioque ad crura demiſſo, manu tenens larvam è menſa detractam, quam intuetur. Super menſa poſitæ ſunt aliæ duæ larvæ cum faſcia, ſeu volumine. Ad hunc comœdum ſic larvam intuentem facit Plinii locus (3) de Marco Ofilio Hilaro comœdiarum hiſtrione, qui cum populo admodùm placuiſſet, die natali ſuo, convivio exhibito, perſonam eo die uſurpatam intuens, coronam è capite ſuo in eam tranſtulit, talique habitu rigens, nullo ſentiente, expiravit. Tanto in honore hiſtrionibus fuere perſonæ, ut theatralis applauſus gloriam illis quaſi acceptam referrent. Primam larvam barbâ atque hiàtu & ſupercilio gravem ad hiſtriones comicos pertinere comperimus ex aliis, quæ expreſſæ ſunt in antiquo Terentii Vaticano codice, quarum exemplar exhibuimus in ipſius Terentii imagine. Secunda larva radiatâ coronâ inſignis, tragoediæ propria eſſe videtur, ut diſcimus ex Polluce (4) de Veſtibus Tragicis & comicis: Τιάρα, καλύπτρα, παρακαλύπτρα, μίτρα. *Tiara, vitta, redimiculum, mitra*. Noſter verò poeta in orcheſtra ſeminudus, & abſque ſtola depictus eſt, demiſſo ad crura pallio more Græcorum, qua nuditate non ſolum Antiſthenem, & Cynicos detecto pectore conſpicimus, ſed etiam præclaros philoſophos, oratores ac poetas, Pythagoram, Demoſthenem, Euripidem, Moſchionem, alioſque. Virga etiam humi abjecta eſt, quam ad comicas perſonas, pertinuiſſe conſtat.

(3) *Plin. lib.* 7. *cap.* 53.

(4) *Poll. lib.* 4. *cap.* 18.

Digitized by Google

IMAGINES
VETERVM
ILLVSTRIVM POETARVM

PARS SECVNDA

Romæ apud Io: Iacobum de Rubeis
Ad Templum S.tæ Mariæ de Pace
cum priuilegio Summi Pontificis
Anno MDCLXXXV

Digitized by Google

ALCAEVS MYTILENAEVS
Vnus ex nouem Lyricis, qui apud Græcos celebrantur aureo plectro donatus
Apud Fuluium Vrsinum in nomismate æreo

42.

NAPOLI

ANACREON

Inter celeberrimos Græciæ lyricos adscriptus suis Odis mella instillauit

Apud Fuluium Vrsinum in nomismate æreo

Biblioteca Nazionale NAPOLI

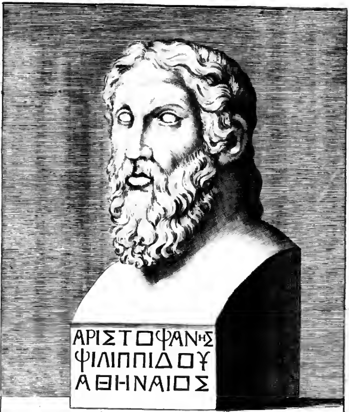

ARATVS

Astronomus Phænomenon Scriptor

In Numismate æreo apud Fuluium Vrsinum

Digitized by Google

ARISTOPHANES

Veteris Comœdiæ Poeta cum risu mordax

Apud Magnum Etruriæ ducem

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

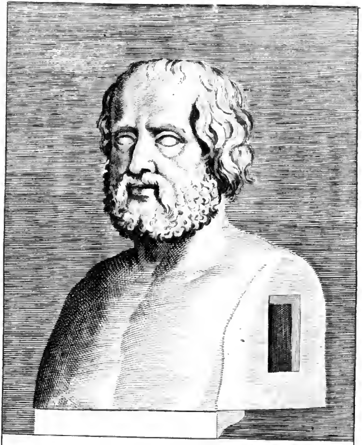
EVCHARIS LICINIAE.L

DOCTA ERODITA OMNESARTES VIRGO VIXIT AN XIIII
HEVS OCVLE ERRANTE QVEI ASPICIS LETI DOMVS
MORARE GRESSVM ET TITVLVM NOSTRVM PERLEGE
AMOR PARENTEIS QVEM DEDIT NATAE SVAE
VBEI SE RELIQVIAE CONLOCARENT CORPORIS
HEIC VIRIDIS AETAS CVM FLORERET ARTIBVS
CRESCENTE ET AEVO GLORIAM CONSCENDERET
PROPERAVIT HORA TRISTIS FATALIS MEA
ET DENEGAVIT VLTRA VEITAE SPIRITVM
DOCTA ERODITA PAENE MVSARVM MANV
QVAE MODO NOBILIVM LVDOS DECORAVI CHORO
ET GRAECA IN SCAENA PRIMA POPVLO APPARVI
EN HOC IN TVMVLO CINEREM NOSTRI CORPORIS
INFISTAE PARCAE DEPOSIERVNT CARMINE
STVDIVM PATRONAE CVRA AMOR LAVDES DECVS
SILENT AMBVSTO CORPORE ET LETO TACENT
RELIQVI FLETVM NATA GENITORI MEO
ET ANTECESSI GENITA POST LETI DIEM
BIS HIC SEPTENI MECVM NATALES DIES
TENEBRIS TENENTVR DITIS AETERNA DOMV
ROGO VT DISCEDENS TERRAM MIHI DICAS LEVEM

EVCHARIS

Liciniae liberta nobilis sui temporis siue saltatrix illa siue Mima

Digitized by Google

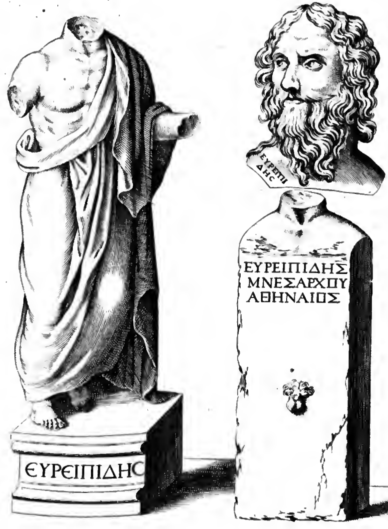
EVRIPIDES

Tragicus Illustris, Sophoclis æmulus

Apud Exc.ᵐ D. Gasparum de Haro, et Gusman, Catholicæ Maiestatis apud Innocentium XI Oratorem, nunc Neapolitani Regni Proregis

48.

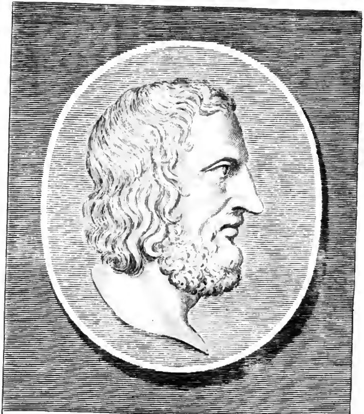
Digitized by Google

EVRIPIDES

Apud Fuluium Vrſinum in marmore

Biblioteca Nazionale Napoli

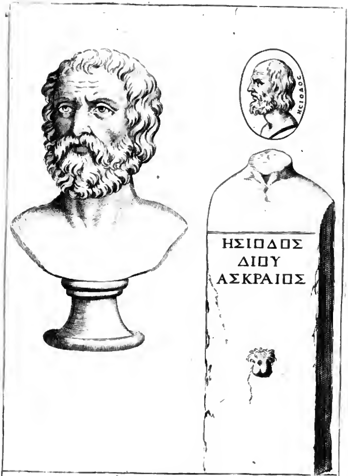
HESIODVS

Muſarum Sacerdos. quem in Georgicis Virgilius est imitatus

Apud Fuluium Vrſinum in marmore

50.

Digitized by Google

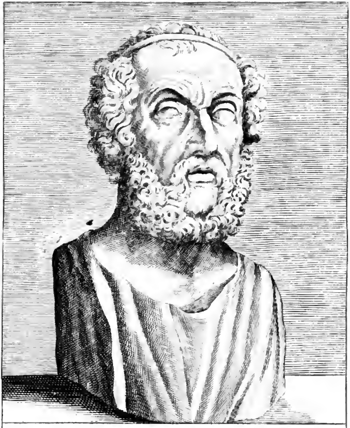

HESIODVS

51.

Digitized by Google

Digitized by Google

HOMERVS

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamis, Chios, Argos, Athenæ, Orbis de patria certat Homere tua

Apud Cardinalem Farnesium

52.

Digitized by Google

Digitized by Google

53

Digitized by Google

Q. HORATIVS FLACCVS

Me doctarum aderæ præmia frontium Dîs miscent superis

Ex Numismate in Thesauro Christinæ Reginæ Aug.

54.

Digitized by Google

MENANDER

Menander inter omnes nouæ Comœdiæ Poetas facilé princeps
Apud Fuluium Vrsinum in marmore. 55.

Digitized by Google

MOSCHION COMICVS POETA

Apud Fulvium Vrsinum in marmore

56

OVIDIVS NASO

Ille hic eſt Vates Pelignæ gloria gentis
Ingenio perijt qui miser ipse suo
Apud Feliciam Rondaninam Clariss. matronam Romanam

Digitized by Google

A · PERSIVS FLACCVS

Satyricà Poesi clarissimus

Olim in Bibliotheca Iacobi Cardinalis Sadoleti, postea Fulvij Vrsini

Digitized by Google

Digitized by Google

PINDARVS
Nouem lyricorum longè Pindarus Princeps, Apollinis delicium
In ædibus Iustinianis

59.

Biblioteca Nazionale Napoli

Digitized by Google

PINDARVS

Pindari Statua, sine capite, temporis ui deformata

Apud Fuluium Vrsinum in marmore

60.

Digitized by Google

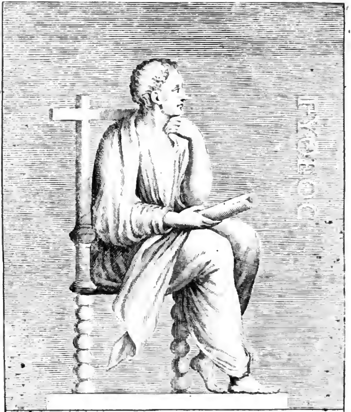

POSIDIPPVS POETA COMICVS

In Hortis Montaltis

61.

Digitized by Google

PYTHEVS

Poeta Colophonius

Ex Fului Vrsini Bibliotheca

62.

Digitized by Google

Nona nec est inter ſappho Lyricoſque, uiroſque,
ſed numerum Muſis auget et hęc decima

ex ſchedis Pyrrhi Ligory in Bibliotheca Vaticana 63.

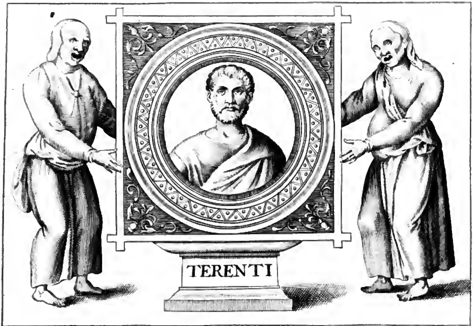
Biblioteca

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

P. TERENTIVS AFER
Arte summa, Lectissimaque sermonis puritate inter Latinos Comicos spectandus
Ex vetustissimo Codice Vaticano

65.

Digitized by Google

THEOCRITVS

Singulari exornatur præconio, quòd ipsum in Bucolicis Virgilius sit imitatus

Apud Fuluium Vrsinum in marmore

66.

Biblioteca ... III

PVB. VIRGILIVS MARO

Mæonium quisquis Romanus nescit Homerum

Me legat, et lectum credat utrumque sibi

Apud Ful. Vrsinum in Numismate æreo. 67.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRGILIVS MARO

Apud Petrum Stephanonium in Gemmâ

68.

Digitized by Google

Digitized by Google

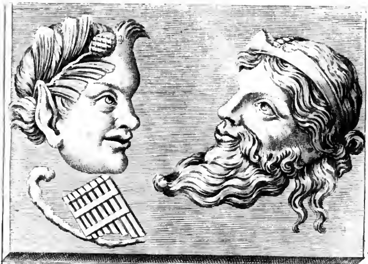
POETA

proposito præmio carmina recitans
Apud D. March. Ioſephum Rondinini

69.

Biblioteca Nazionale

Digitized by Google

SILENI AC DIONYSIACÆ PERSONÆ

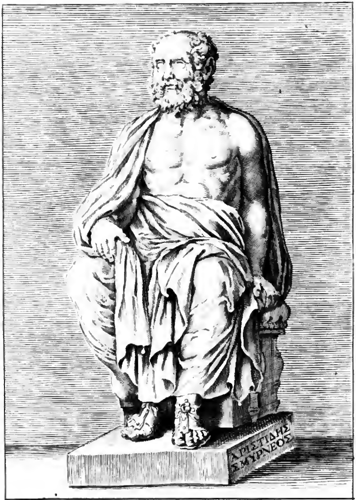

AESCHINES

Ob gratiam, ac uenustatem Sermonis Gratys suas orationes inscripsit

Apud Magnum Etruriæ Ducem in marmore

ARISTIDES

Roma tuum nomen totum licet impleat Orbem
Maius Ariſtidis ſit tamen eloquio

In Bibliotheca Vaticana 72

IN

IMAGINES

VETERUM ILLUSTRIUM

RHETORUM, AC ORATORUM

EXPOSITIONES.

ÆSCHINES.

71 AESCHINES ATROMITI filius Athenienſis Orator, æmulatione Demoſthenis, ac inſigni, qua pollebat eloquentia. Athenis. & in univerſa Græcia celebritate nominis clariſſimus evaſit. Gratiis ſacrificans tres ſuas Orationes ipſis numero pares, Charites nuncupatas, dicavit. Poſt ipſum Demoſthenem, primas in dicendo tulit; Demoſthenes denſus, ac ſtrictus plus lacertorum; Aeſchines plenior, ac magis fuſus plus carnis habet, teſte Quintiliano (1). Rhodi exul tertium genus orationis Rhodium adinvenit, non adeò preſſum, atque integrum, quale Atticum, neque adeò inflatum, ut Aſiaticum. Aeſchinis herma cum ejus capite è Tiburtinæ villæ Hadriani ruinis effoſſus, inſcripto nomine ΑΙΣΧΙΝΗΣ ΑΤΡΟΜΙΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ *Aeſchines Atromiti Athenienſis*, ad Cardinalis Farneſii bibliothecam exornandam fuit tranſlatus cum aliis Illuſtrium hermis.

(1) *Quint. Inſt. l.* 10. *cap.* 1.

ARISTIDES.

72 EN ARISTIDES ille Orator, qui cum egregia oratione Romanam civitatem exornaſſet, urbis Romæ laudator, Romanique nominis vindex eſt habitus. Veterum Oratorum Iſocratis, Demoſthenis, Thucydidis, aliorumque virtutes complexus, princeps Græcorum ſui temporis dici meruit. Apud Marcum Aurelium Antoninum, ob excellentem eloquentiam, ac doctrinam, tantùm gratià valuit, ut optimus Imperator ab ipſo admonitus de Smyrnæ urbis clade, terræmotibus adſum-

tæ, ac deletæ, vix ſe temperaverit à lacrymis, Epheſique concilio habito, Smyrnam inſtaurari juſſerit. Quare Smyrnæi Ariſtidi publicam in Gymnaſio, tanquam urbis conditori, ſtatuam poſuere. Aliud ſimulacrum marmoreum ejuſdem Ariſtidis in bibliotheca Vaticana adſervatur, inſcripto baſi nomine. ΑΡΙΣΤΙΔΗΣ ΣΜΥΡΝΕΟΣ. *Ariſtides Smyrnæus*, quod erutum fuiſſe ex antiquis Urbis ruinis, & à Pio IV. Pontifice Maximo in eadem bibliotheca honorificentiſſimè poſitum indicat ſequens inſcriptio in ſubjecta baſi inciſa:

STATVAM
ARISTIDIS SMYRNAEI
EIVS QVI
VRBEM CIVITATEMQVE ROMANAM
LVCVLENTA ORATIONE LAVDAVIT
ERVTAM EX ANTIQVIS RVINIS
PIVS IIII. MEDIC. PONT. MAX.
POSVIT.

Ab hac ſimilitudinem noſtræ imaginis duximus. Quamvis autem Ariſtides patria Smyrnæus inſcriptus ſit, Hadrianu tamen, ſive Hadrianotheris in Mœſia, patre Eudæmone natum aſſerit Philoſtratus in ejus Vita. Smyrnæus verò dictus creditur, nempe Smirnæa civitate donatus, ob beneficium urbis Smyrnæ à ſe, ut diximus, reſtitutæ.

ASPASIA.

73 ΑΣΠΑΣΟΥ. Aſpaſiam illam Mileſiam cùm formà, & amatoriis artibus, tùm philoſophiâ, & eloquentiâ nobilem in hac imagine repræſentari exiſtimant, ipſamque in ſua Ichnographia Caninius produxit. Quamobrem & nos prætermittere noluimus, quin hic inter diſertos Oratores eam recolamus. Cum Aſpaſia Athenis moraretur, tanta enituit ſapientiæ famâ, ut ad ipſam audiendam Socrates accederet, ejuſque diſcipulum ſe profiteretur, ut in Menexeno Plato. Non immeritò igitur formoſa, Socratica, & eloquentiæ magiſtra appellatur ab Athenæo (1), & Suida (2). Quin & Periclem illum Athenienſium ducem, à quo ferventiſſimè diligebatur, erudiiſſe dicitur; ideoque per ingenuas artes illuſtrem Palladis ritu caſſide, atque ægide, tanquam ſapientiæ inſigniis armatam, exornatamque facilè crediderim. Imago deprompta eſt ex veteri gemmâ anulari jaſpide in dactyliotheca ſupralaudatæ Feliciæ Rondaninæ.

(1) *Athen. l. 5. cap. 19.*
(2) *Suidas in V.* Ἀσπασία.

CÆ-

C Æ S A R.

74 CAjus Julius Cæſar, cujus laurea non minus Romanum Imperium, quàm Latium eloquium coronat, tanta dicendi vi, acumine, & concitatione inſurrexit, ut ipſum eodem animo dixiſſe, quo bellavit, affirmet Quintilianus. (1) Conſimili elogio Cæſarem laudat Suetonius (2) iis verbis: *Eloquentia, militarique re aut æquavit præſtantiſſimorum gloriam, aut exceſſit*. Sic ei non tantùm armorum, ſed & eloquentiæ adoream cuncti tribuunt, ac præcipuè Atticus in Bruto: *De Cæſare & ipſe ita judico, & de hoc hujus generis acerrimo æſtimatore ſæpiſſimè audio, illum ferè omnium Oratorum latinè loqui elegantiſſimè*. Cicero ipſe ad Cornelium Nepotem (3): *Quid Oratorum? quem huic antepones, eorum qui nihil aliud egerunt? Quis ſententiis aut acutior, aut crebrior? Quis verbis aut ornatior, aut elegantior?* Et in libro 3. de Oratore: *Novam quandam rationem attulit orationis, & dicendi genus induxit propè ſingulare*. Et ſequitur idem Atticus: *Ut eſſet perfecta illa benè loquendi laus, multis literis, & iis quidem reconditis, & exquiſitis eſt conſecutus*. Quod mirum ſanè eſt in homine tot, tantiſque civilium, externorumque bellorum, ac Reipublicæ occupationibus implicito, atque diſtento. *Scribere, aut legere ſimul, dictare, & audire ſolitum*, memorat Plinius (4) *Epiſtolas vero &c. quaternas pariter librariis dictare, aut ſi nihil aliud ageret, ſeptenas*. De ejus verò Commentariis Hirtius (5): *Adeo probantur omnium judicio, ut prærepta, non præbita facultas ſcriptoribus videatur. Cujus tamen rei major noſtra, quàm reliquorum eſt admiratio. Cæteri enim quàm benè, atque emendatè, nos etiam quàm facilè, atque celeriter eos perſcripſerit, ſcimus*. Præter verò de Bello Gallico Commentariorum libros vij. ac de Bello Pompejano tres, remanent ſolummodo epiſtolarum, ac orationum fragmenta, item fragmenta Anticatonis, ac librorum de Analogia, Apophthegmatum, Auſpiciorum, De ſyderum motu, Auguralium, Ephemeridum, ac Poematum à Fulvio Urſino collecta, de quibus Suetonius in ejus vita, (6) Quamobrem tanti viri quis non admiretur divinum potiùs, quàm humanum animum? Ac jure meritò Plinius (7) ad ipſum Cæſarem converſus: *Salve primus omnium parens patriæ appellate, primus in toga triumphum, linguæque lauream merite, & facundiæ, latiarumque literarum parens: atque (ut Dictator Cæſar hoſtis quondam tuus de te ſcripſit) omnium triumphorum lauream adepte majorem, quanta plus eſt ingenii Romani terminos in tantum promoviſſe, quàm Imperii*. Meritò igitur patriæ, literarumque parens, & colu-

(1) *Quint. Inſt. l. 10. cap. 1. circa finem.*

(2) *Suet. in Cæſ. cap. 55.*

(3) *Cic. apud Suet. in Jul. Cæſ. cap. 55.*

(4) *Plin. lib. 7. cap. 25.*

(5) *Hirt. lib. 8. De bello Gall.*

(6) *Suet. in Jul. Cæſ. cap. 56.*

(7) *Plin. lib. 7. cap. 30.*

columen dicitur Cæſar, qui Marii, ac Syllæ, peſſimorumque civium factionibus feſſam, labantemque Rempublicam ſuo gremio fovit, æternumque fundavit Imperium.

CATO MAJOR.

75 MARCUS PORCIUS CATO, cognomento Cenſorius, ſapiens, & ſæculi ſui Romanus Demoſthenes appellatus eſt. Ejus gloriæ nulla obſuit umbra, niſi nimia vetuſtas, ut oratorum principatum obtineret. Quare à Cicerone De claris oratoribus libro ſummis elogiis exornatur: (1) *At quem virum Dii boni! mitto civem, aut ſenatorem, aut imperatorem (oratorem enim hoc loco quærimus) quis illo gravior in laudando? acerbior in vituperando? in ſententiis argutior? in docendo, ediſſerendoque ſubtilior?* Hadrianus Imp. vetuſtatis ſtudioſus Ciceronem ipſum Catoni poſthabuit, Spartiano teſte in ejus vita: (2) *Amavit præterea genus dicendi vetuſtum, controverſias declamavit; Ciceroni Catonem, Virgilio Ennium, Salluſtio Cœlium prætulit.* Catonis imaginem expreſſit Faber ex gemma onice anulari, ex qua hanc noſtram habuimus, alteramque ſimilem extitiſſe aſſerit apud Fulvium Urſinum in corniola, & utramque Catonis longævam ætatem ad LXXXV. aut XC. annos, quibus ipſe vixit, exprimentem.

(1) *Cic. in Bruto n. 65.*

(2) *Ael. Spart. in Hadrian. 16.*

CATONIS HERMA.

76 CATONIS HERMA ſine capite, ejus nomen inſcriptum præfert M. PORCIUS M. F. CATO CENSORIUS. In ejus memoriam poſitus fuit à Romanis more Græcorum, ad quorum imitationem & ipſi illuſtrium virorum hermas in ſuis gymnaſiis, & bibliothecis collocabant. Refert Plutarchus in ipſius Catonis vita Romanos in Hygiæ, ſive Sanitatis templo illi ſtatuam dicaſſe, nullis honorum nominibus inſignitam, ſed hoc tantùm titulo: *Cato Cenſor optimus moribus Urbem in antiquam formam reſtituit*. Nummus, qui ſupra hermam expreſſus eſt, ab uno latere caput muliebre cum litteris M. CATO. ROM. ab alio præfert Victoriam ſedentem: VICTRIX. Hic nummus non ad noſtrum Cenſorium, ſed potius ad Catonem ipſius pronepotem pertinet, eundemque patrem illius, qui Uticæ bello civili ſibi manus intulit, de quo ſic Velleius: (3) *Hic genitus proavo Marco Catone principe illo familiæ Porciæ, homo virtuti ſimillimus, & per omnia ingenio Diis, quàm hominibus propior.* Cætera ex Fulvio Urſino in familia Porcia.

(3) *Vell. hiſt. l. 2. cap. 35.*

CICE-

C I C E R O.

77 **S**E NOBIS SPECTANDUM præbet Tullius, Romanus Demoſthenes, cujus eloquio Athenæ ipſæ Minervæ arx, & domicilium obſtupuere, majuſque nihil Romulidum aures implevit. Illius vultum aſpice, in quem unum Roma, ac Senatus univerſus vita & libertate donatus, oculos, oraque convertit, ſapientiſſimum, ac providentiſſimum conſulem, patremque patriæ admiratus. Antiqua, & affabrè ſculpta Ciceronis imago, ad cujus ſimilitudinem hanc noſtram adumbravimus in Matthæjis Cœlianis hortis viſitur, provectà ætate, perampla fronte, naſo ſubaquilino, barbaque eraſa, juxta ſui ſæculi morem, nec ſine quadam oris hilaritate, quam pluries & ipſe in ſuis epiſtolis indicat. Vultus cum pectore ſuæ baſi ex uno eodemque marmore hæret, inciſo nomine CICERO vetuſtis ſanè literis, quæ probant ejus ætatem.

C I C E R O.

78 **P**RÆ CÆTERIS CICERONIS imaginibus nobile antiquitatis, artiſque decus nitet in vetuſtâ gemmâ onyce, Italis *cameo*, quæ ipſius oratorum principis vultum præfert anaglyphico opere elegantiſſimè ſculptum, cujus delineationem hìc damus. Gemma ipſa olim in dactyliotheca Camilli Maximi Cardinalis, nunc in theſauro Reginæ Chriſtinæ Auguſtæ, pulchritudine, ac Ciceronis aſpectu, oculos in admirationem trahit. Imago verò ſimilis eſt alteri marmoreæ in antecedenti exhibitæ, ſed aliquantò gracilior, quemadmodum (1) Cicero à Plutarcho macer corpore, atque haud ſatis firmæ habitudinis deſcribitur. Huic inſigni gemmæ nummum addimus in Tullia ſamilia à Fulvio Urſino editum, cujus in altero latere caput Romæ ſignatum eſt, in altero quadrigæ aurigante Victoria cum literis M. TULLI. At quamvis tutò divinare non liceat, ad quam ex plurimis Tulliæ gentis familiis hic nummus pertineat, tamèn, ad Marcum Tullium Ciceronem, & ſortaſſe ad triumphum, ob res in Cilicia ab ipſo benè geſtas, referri poſſe idem Fulvius exiſtimat. Alter Græcus nummus memoratur à Johanne Fabro, à Magnetibus ſub Q. fratris imperio in honorem M. Tullii Ciceronis percuſſus pro magnis, ut ipſe inquit, ſuis meritis. In anticâ ejus caput exculptum eſt, cum nomine ΜΑΡΚΟΣ ΤΥΛΛΙΟΣ ΚΙΚΕΡΩΝ. In poſticâ manus coronam tenens, item ramus

(1) *Plutarch. in Cicer.*

oleæ, ſpica triticea, & palmes vitis cum racemo, regionis inſignia viſuntur, cum epigraphe ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟ ΣΙΠΥΛΟΥ *Magnetum ab Sipylo*.

DEMOSTHENES.

79 ATHENÆ ILLÆ inclytæ, eloquentiæ, atque omnium doctrinarum magiſtræ, inter ejus admiranda uno Demoſthene nihil pulchrius habuiſſe dicuntur exteris ſpectandum. Adeò enim in arte dicendi præſtitit, cunctas ſolus Oratorias virtutes complexus, ut vel (1) Ciceronis ſententiâ, Græcorum oratorum princeps ſit habendus. Philippum atque Alexandrum Macedonum Reges pro libertate patriæ eloquentiæ telis inſectatus, maximam laudem eſt conſecutus, ſed Antipatri conatibus in ſummum periculum actus, venenum hauſit, & interiit. Eidem verò mortuo Athenienſes ſtatuam poſuerunt cum elogio:

(1) *Cic. De opt. gen. Orat. circa init.*

Si magni vires animos Demoſthenis æquet,
Græcia non Macedûm Marte ſubacta foret.

Imago Demoſthenis ſculpta eſt in clypeo Tarracone effoſſo, cujus delineationem Antonius Auguſtinus Fulvio Urſino miſit; quamvis anceps an Demoſtheni Athenienſium bello Peloponneſiaco duci, an oratori tribuenda ſit. Sed non videmus, cur potius Athenienſium dux, quàm eloquentiæ princeps Tarracone Romanâ Coloniâ togatâ, ſtudiis, artibuſque ingenuis inclytâ ſit habendus. Sophoclis, & Menandri in clypeis dicatas imagines ſuprà recenſuimus; nec ſemel vidimus, philoſophos, poëtas, atque oratores pallio detectos, ac ſeminudos. In clypeo ipſo adſcriptum eſt nomen ΔΗΜΟϹΘΕΝΗϹ.

EPAPHRODITUS.

80 M. METTIUS EPAPHRODITUS, ut ex inſcriptione diſcimus, fuit grammaticus Græcus ita excellens, ut ſtatuam meruerit, quam ei dicaſſe M. Mettium grammaticum in baſi legitur:

M. MET-

M. METTIVS EPAPHRODITVS GRAMMATICVS GRAECVS M. METTIVS GERMANVS. FEC.

Fuiſſe libertum M. Mettii ejus, qui temporibus C. Cæſaris Dictatoris floruit, vel potius alicujus filiorum autumat Faber, cum ſcribat Suidas Epaphroditum ex patria Chæronea Romam veniſſe, ibique Impp. Nerone, & Nerva floruiſſe. Librum, ſeu volumen, quod manu tenet, de aliquo opere grammatico ſcriptum credibile eſt, fortaſſe id ipſum, ut idem Faber, quod vetus Commentator Theocriti titulo περὶ ςοιχείων: *De elementis*, etſi ſcribat (1) Suidas Mettium hunc valde deditum fuiſſe libris variis colligendis, eorumque copiam magnam poſſediſſe. Antiquum ex marmore ſimulacrum extat in ædibus olim Eq. Balthaſaris Palutii, nunc Excellentiſs. Principis D. Angeli De Alteriis.

(1) *Suidas in* Ἐπαφρόδιτος.

HERODOTUS.

81 HERODOTUS HALICARNASSI nobili ex genere natus ſummâ fluit eloquii ſuavitate, ac jucunditate. Muſas novem ipſius ore locutas ferunt, quibus & idem libros ſuos pares numero, ac nomine inſcripſit.

Herodòte, tuis dant ſcriptis nomina Muſæ,
Tuque doces Muſas dulciùs ore loqui.

Hiſtoriæ pater, primus, ac princeps vetuſtate, & cultu orationis, ſolus Homerico ſono proximus laudatur, res geſtas litterarum monumentis compoſitione, ac ſtylo altiùs extollens à Cyri ætate, qui primus Perſarum imperium tenuit, ad Xerſem ab Athenienſibus inſigni prælio ad Thermopylas victum. Quas laudes omnes ei tribuunt; etſi aliqui mendacii ipſum arguant, ut qui fabuloſas narrationes ſuæ hiſtoriæ inferat. Cum author fuiſſet Lygdamis Herodotus expellendi tyranni, ſuorum civium invidiâ, abiit, & cum Athenienſium colonia Thurium Italiæ urbem profectus, ibi vitam finiit. Ejus herma olim extabat in Fulvii Urſini bibliothecà.

ISO-

ISOCRATES.

82 **I**SOCRATIS SEPULCRO canentem Sirenem appictam ferunt, ad oſtentandum ejus dulciloquum ſermonem, atque vim, & ſuavitatem orationis, cujus admirator, & imitator fuit Demoſthenes. Iſocrates apud Græcos, & Barbaros cunctos excelluit facundiæ, ac ſapientiæ fama, Athenis værò ephebos erudiit, qui ſummi evaſere, inter quos præſtantiſſimus Hyperides ejus ſcholam ſectatus eſt. Quamobrem Cicero in Bruto (1): *Iſocrates, cujus domus cuncta Græciæ quaſi ludus quidam patuit, atque officina dicendi, magnus orator, & perfectus magiſter?* Ornatu, & copia verborum, & ſententiarum, grandiloquo acceſſit carminum ſono. Cum alios doceret, inquit idem Cicero (2), forenſi luce caruit, intràque parietes gloriam ſuam aluit, multa præclarè, cum cætera melius, quam ſuperiores. De hujus vita, & dicendi genere Philoſtratus (3), præter ea, quæ Dionyſius Halicarnaſſeus, qui ipſum inter ſex Græciæ ſummos Oratores enumerat. Iſocratis herma ſcriptum nomen præfert ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ *Iſocrates Theodori Athenienſis*. Effigies longiſſimam ejus ætatem repræſentat, ut qui ad centum penè annos perveniſſe memoratur (4). Ob eloquentiam in Olimpia, Atheniſque ſtatuam conſecutus eſt, aliaque in Eleuſine eidem poſita fuit, à Leocare ſculpta, ut refert Plutarchus. (5)

(1) *Cic. in Bruto* 32.
(2) *Cic. ibid.*
(3) *Philoſtr. De vit. Sophiſt. cap.* 17.
(4) *Pauſan. lib.* 1. *cap.* 18.
(5) *Plutarch. in vit. x. Orat. n.* 4.

LEODAMAS.

83 **N**ON UNA TANTUM Leodamantis eſt laus, quòd inſignis ætate ſua Rhetor fuerit, ſed egregiam quoque famam meretur, quòd Æſchinis inter Græcorum præſtantiſſimos, oratoris præceptor fuerit, ut à Plutarcho commendatur (6). Ejus herma ſpectabatur olim cum aliis admirandis antiquitatis monumentis in ædibus Cardinalis Cæſii. Tres primæ nominis literæ ΛΕΩ deſunt in marmore, temporis vi deletæ, ſed ipſas ſupplevit antiqua gemma viridis diaſpri, in qua ſculpta erat eadem Leodamantis imago cum ejus integro nomine ΛΕΩΔΑΜΑΣ. Addit Johannes Faber, eidem imagini adſculptum fuiſſe juvenis cujuſdam caput, quod Æſchinis ejus diſcipuli fuiſſe ſuſpicabatur.

(6) *Plutarch. in vit. x. Orat. n.* 6.

LY-

LYSIAS.

84 ATTICARUM ELEGANTIARUM Venere conſperſa Lyſiæ oratio, ac prorſus auguſta habetur, in eaque vigor ac puritas apprimè commendatur; quarè prædeceſſorum oratorum, ac eorum, qui ſua ætate florebant, excepto uno Demoſthene, gloriam obſcuravit. Hic eſt Lyſias, qui vocato in judicium Socrati pulcherrimam orationem obtulit, ut ea, ſi vellet, in ſui defenſionem uteretur. Noluit verò philoſophiæ parens captare judicum voluntatem mollibus verbis, perinde ac Sicyoniis calceis, qui quamvis habiles eſſent, philoſophum tamen non decent. Duas proferimus Lyſiæ imagines: prima extabat apud Cardinalem Farneſium, pectori adſcripto nomine ΛΥΣΙΑΣ: ſecunda in marmoreo herma eodem nomine inſignitur ex Fulvii Urſini bibliotheca. His additur herma ſine capite ex eodem Fulvio, quadratis litteris inſcriptus: ΛΥΣΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΣ *Lyſias Cephali filius*. Natus eſt Athenis, ubi interiit annis LXXVI. vel ut alii ſcribunt, LXXXIII. expletis.

PHOCION.

85 DUM hæc ederemus, novum operi decus, ac antiquitati ornamentum additur ex imagine Phocionis Athenienſis, cùm bellica virtute, tùm eloquentiâ nobilis. Imago ipſa deprompta eſt ex antiquo cammeo, ſive onyce gemmâ; quæ Cinguli Piceni urbis apud Nob. virum, juriſque conſultum Antonium Mariam Caſtalionem adſervatur. Exiguis admodum literis in ambitu nomen inſcriptum præfert: ΦΩΚΙΩΝ. Patrem Phocionis ſe ignoraſſe ſcribit Plutarchus (1); at Sophili filium, patriâ Athenienſem, eum fuiſſe teſtatur herma ſine capite ex ſchedis Fulvii Urſini ΦΩΚΙΩΝ ΣΟΦΙΛΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ *Phocion Sophili filius Athenienſis*. Cum verò ipſe ſapientia, atque animi dotibus excelleret, plurimùm gratia valuit apud Alexandrum, adeoque ſe temperavit à largitate fortunæ, ut aurum, urbeſque ſibi à munificentiſſimo Rege oblatas reſpuerit. Sed publica Athenienſium demenita, ut cum Valerio Maximo loquar, (2) hujus optimi civis virtutes injuriis rependens, ipſum ad ſæviſſimum vitæ exitum adegit. Nos ut oratorum ſeriem adeò illuſtri vultu, ac nomine impleremus, hic inter facundiſſimos Græcorum Phocionem repoſuimus. Etenim in ipſo tanta enituit eloquendi vis, & facultas, ut Demoſthenes, cæteris oratoribus ſpretis,

(1) *Plutarch. in Vit. Phocion. circa init.*

(2) *Val. Max. lib. 5. cap. 3.*

ſpretis, Phocionem ſibi obverſantem, ſuorum ſermonum ſecurim appellaret. Ipſius dicta, factaque memorantur ab eodem Plutarcho, & Probo (*), atque à Valerio Maximo (1).

Sed pretium hujus gemmæ, quæ Phocionis ſimilitudinem refert, augetur induſtria, ac celebritate artificis, Pyrgotelis ſcilicet, qui cum Phocione ipſo in Alexandri aulâ floruit, ac epigraphe ſub imagine adjuncta: ΠΥΡΓΟΤΕΛΗΣ ΕΠΟΙΗΣΕ *Pyrgoteles fecit*. Cùm verò prototypum ipſius gemmæ oculis contemplari datum non fuerit, ſed ectypum tantùm in ſulphure haud ſatis expreſſum ſpectaverimus; hujus admirandi artificis elegantiam probare, teſtarique non audemus.

* Scilicet Corn. Nep. n. XIX.

(1) Val. Max. l. 5. c. 3

SALLUSTIUS.

86 CAjus Crispus Sallustius rerum Romanarum florentiſſimus Scriptor (hoc enim præconio à Tacito exornatur) (2) tot ingenii ſui laudatores habet, quot lectores. Ejus orationes in honorem hiſtoriarum leguntur, quo præclaro teſtimonio ipſum effert Seneca Rhetor in ſuis Declamationibus (3). Cum locutio ejus brevis ſit, ac nervoſa, magni illius Thucydidis æmulus habetur. Meruit porrò, ut de ipſo caneret Martialis: (4)

Hic erit, ut perhibent, doctorum corda virorum,
Primus Romana Criſpus in hiſtoria.

Non deſunt tamen, qui Salluſtianam brevitatem obſcuritatis arguant. Aſinius Pollio, teſte Suetonio de claris Grammaticis (5), librum ſcripſit, in quo Salluſtii ſcripta reprehendit ut nimia verborum affectatione oblita. Seneca philoſophus (6), *Salluſtio vigente* ait, *amputatæ ſententiæ, & verba ante expectatum cadentia, & obſcura brevitas fuere pro cultu*. Ex quo apparet arduam ſanè eſſe in ſtudiis omnes unà ingenii virtutes colligere; at multò difficilius omnibus placere. Salluſtii imago petita eſt ex nummo maximo æneo ex iis, quos vulgo *contorniatos* vocant, in theſauro inclytæ Chriſtinæ Reginæ cum inſcriptione: SALUSTIUS AUCTOR; quem nummum percuſſum fuiſſe multo poſt Salluſtii ætatem, præter cælaturæ formam, patet ex unica littera L. in ejus nomine inciſa, cum eam ingeminet inſcriptiones omnes Salluſtio æquævæ. Patet etiam ex titulo AUCTOR, cum ipſe Salluſtius in proœmio Belli Catilinarii diſcrimen faciat inter Auctores, & Scriptores rerum, ut advertit Faber: *At mihi quidem, tametſi haud quaquam par gloria ſequatur Scriptorem & Auctorem* (7) *rerum, tamen in primis arduum videtur, res geſtas ſcribere*. C. Criſpus Salluſtius natus eſt

(2) Corn. Tacit. l. 3. Ann. cap. 30.

(3) Senec. l. 3. Controv. in proem.

(4) Mart. l. 14. ep. 191.

(5) Suet. de Gramm. cap. 10.

(6) Sen. ep. 114.

(7) al. actorem.

eſt Amiterni in Sabinis; mortuus verò quadriennio ante bellum Attiacum. Hortos habuit excultiſſimos Romę in Quirinali, quorum magnificentia in ruderibus adhuc durat, ſed inter maximas divitias ſuę Pręturę Numidicę infamiam non effugit, quòd provinciam expilaſſet, atque ex pręda ditatus rediiſſet. Fertur etiam ipſum tanto ardore inſaniiſſe in libertinas, quanto mœchus in matronas.

SOTERICHUS PÆDAGOGUS.

In ſequenti inſcriptione deeſſe duos primos verſus indicat Gruteriana, punctis notatos, in quorum ſecundo legitur tantùm: *MALA EST GRATIA*.

M. IVNIO. M. F. PAL. RVFO
SOTERICHVS. PAEDAGOG. FECIT
HAE. SVNT. PRIMAE. TVAE. MEAEQ. SEDES
HAEC CERTA EST. DOMVS. HAEC. COLENDA. NOBIS
HAEC EST. QVAM. MIHI. SVSCITAVI. VIVVS

87 SOTERICHUS, qui in marmore ſculptus eſt, Marco Junio Ruſo, ac ſibi ſedem, & domum hoc eſt ſepulchrale monumentum extruxit; nam in ſepulchris etiam habitare mortuos exiſtimabant. Sotterichus verò ipſe Pædagogus, præceptor, ſeù literator in ſuperiori parte ſedet, & grammaticis inſtitutionibus puerum imbuit, qui utraque manu, Pædagogo adjuvante, volumen tenet, inque illud oculos intentus defigit. Infrà librorum, ut videtur, puerilis capſula, ac tria involuta volumina poſita ſunt.

In inferiori parte ſculpta eſt Marci Junii Rufi equeſtris imago tunicata, præeunte ſignifero, ſeu milite, coronam haſtæ adligatam tenente, nam & ipſe Rufus coronatus incedit, fortè equo publico, & coronis, ob egregium in bello facinus, donatus.

Variat etiam lectio à Gruteriana:

Hæ ſunt primæ tuæ, meæque ſedes.
Hæ ſunt parvæ tuæ, meæque ſedes.

De ſervorum, ſeu puerorum Domus Auguſtę pędagogo ſequens inſcriptio:

D. M.
T. FLAVIO. AVG. LIB. GANYMEDI
PAEDAGOGO. PVERORVM
CAES. N. FEC. VLPIA. HELPIS
CONIVGI. OPTIM. B. M. ET
LIB. LIBERTABVSQVE. SVIS

TI-

TITUS LIVIUS.

88 TITI LIVII memoriam recolimus, effigiem intuemur: illius nempè effigiem Livii, ad quem unum ſpectandum exteri è longinquis finibus, & è Gadibus uſque confluebant, ejus facundiam, oriſque decus admirantes. Conſtat enim ipſius famâ permotos nobiles viros, quos ad ſui contemplationem Romana magnitudo non traxerat, Livii tantùm videndi gratia, Romam contendiſſe, ſtatimque eò viſo abiiſſe. Livius porrò Populi Romani geſta ab V. C. ad Auguſtum, ſub quo floruit, immortali facundia, centum quadraginta libris complexus, immortalitate donavit; ſed hujus tam egregii operis exigua portio ad nos pervenit. Tanta in eo laudatur eloquii ubertas, tantuſque candor, & nitor, ut lacteus, & uberrimus eloquentiæ ſons jure merito appelletur. Ipſum cum Herodoto Græcorum hiſtoricorum principe non ſolum conferre, ſed & eidem æquare non eſt veritus Quintilianus. (1) Quarto Imperii anno Tiberii Cæſaris Livium vitâ exceſſiſſe, æt. LXXVI. ſcribit Euſebius. Oſſa verò ejus Patavii ad Divæ Juſtinæ ædes anno MCCCCXIII. inventa, poſtea ad pretorium urbis, ſuccollantibus nobiliſſimis civibus translata, & condita ſuere in mauſoleo inſcriptionibus, ſtatuis, atque ipſius Livii marmorea imagine illuſtri, ex qua hæc noſtra, quam exhibemus delineata eſt; ipſamque antiquiſſimam Patavini venerantur, ut in ſuo Livio Jacobus Philippus Tomaſinus eruditiſſimus ſcriptor memorat.

(1) *Quint. Inſt. l.* 10. *cap.* 1.

THUCYDIDES.

89 TANTI FIEBAT THUCYDIDES à Demoſthene, ut ejus orationes omnes manu ſua eſcriberet. Multum vero fidei, ſi quiſpiam alius ſcriptor, hic meretur; nam egregiam in eo eluceſcere veritatis laudem omnes conſentiunt. Peloponneſiacum bellum litteris mandavit, quo tempore ipſe floruit. Primus poſt Herodotum hiſtoriarum auctor; nam ab utriſque hiſtoriam manaſſe perhibent (2). *Denſus* (inquit Quintilianus) *& brevis & ſemper inſtans ſibi Thucydides; dulcis, & candidus, & fuſus Herodotus; ille concitatis, hic remiſſis affectibus melior; ille concionibus, hic ſermonibus: ille vi, hic voluptate.* Thucydidis herma, à quo ejus ſimilitudinem duximus, nomen inſcriptum refert ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ. Athenis in Cimonio, quod ipſe à Cimone maternum genus duxerit, ſepultus ſuiſſe traditur cum elogio.

(2) *lib.* 10. *cap.* 1.

AU-

AUCTARIUM
AD ILLUSTRIUM PHILOSOPHORUM
IMAGINES.

IN Philoſophorum cœtum præclaros medicos adlegimus, depictos in vetuſtiſſimo Dioſcoridiano Codice, cura, & liberalitate Julianæ Aniciæ Imp. Flavii Anicii Olybrii filiæ, ut in ipſo legitur, exarato, nunc in auguſtiſſima bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi adſervato. Qui quidem inſignis Codex membranaceus in folio quadrato Conſtantinopoli Vindobonam translatus, majuſculis literis Græcis deſcriptus eſt cum depictis plantarum figuris, aliiſque præclaris imaginibus, quas inter in ſecundo, ac tertio ejuſdem foliis, picturâ quadratâ, aureum fundum habente, ad vivum expreſſi ſunt illuſtres medici, & apprimè Chiron Medicinæ inventor, inter ſex nobiles alios medius & princeps: itâ & Dioſcorides, ut in duabus imaginibus antecedentibus. Has primus edidit Clariſs, atque univerſæ eruditionis, & doctrinæ cultu ornatiſſimus Petrus Lambecius Imp. Leopoldi I. Auguſti conſiliarius, hiſtoriographus, ac bibliothecarius in ſuis de Bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi ampliſſimis Commentariis, ex quibus noſtras haſce ſequentes notulas per compendium exſcripſimus.

T A B U L A I.

1 ΧΕΙΡΩΝ *Chiron* primo loco, & in medio ſedet, quem (1) Plinius herbariam, & medicamentariam inveniſſe refert. Floruit ante æram Chriſtianam decimo tertio ſæculo, ac teſte Homero Achillis fuit præceptor, item Herculis, Jaſonis, Æſculapii, aliorumque Heroum, qui expeditioni Argonautarum interfuere.

2 ΜΑΧΑΩΝ *Machaon* Æſculapii filius à dextero Chironis latere ſedet, qui ſæculo ante æram Chriſtianam duodecimo in bello Trojano occubuit. Eum laudat (2) Homerus quòd chirurgicam excoluiſſet, atque optimè calleret.

3 ΠΑΜΦΙΛΟΣ *Pamphilus* ſub Machaone ſedet. Patriâ fuit Alexandrinus, profeſſione grammaticus, quem Galenus in proëmio libri ſexti de ſimplicium medicamentorum facultatibus teſtatur ſcripſiſſe Hiſtoriam herbarum ordine alphabetico, eumque reprehendit, quòd

(1) *Plin. l. 1. cap. 56.*

(2) *Homer. Il. 6. v. 202.*

illam abſque delectu ex alienis eraſerit ſcriptis, eidemque aniles fabulas, & ſuperſtitioſas præſtigias addiderit.

4 ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ *Xenocrates* ſub Pamphilo ſedet, patriâ Alexandrinus, quem item Galenus in proëmio libri decimi de Simplicium medicamentorum facultatibus teſtatur vixiſſe avorum ſuorum memoria, ſed eum arguit partim tanquam compoſitorem librorum ſuppoſitorum de Ægyptiacis, Babiloniis, aliiſque herbarum monumentis, partim etiam velut pręſtigiis deditum. A Plinio (1) inter Medicos aliquoties citatur.

(1) *Plin. in Elencho ad calcem l. 21.*

5 ΝΙΓΡΟΣ *Niger* pręnomine Sextius à ſiniſtro Chironis latere ſedet, quem idem Plinius tęſtatur, licèt Romanum, Gręcè tamen ſcripſiſſe, eumque diligentiſſimum medicinę auctorem nuncupat. Ejuſdem meminit Dioſcorides in proëmio libri primi De materia medica (2)

(2) *Plin. ib. ad calcem lib. 13.*

6 ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ *Heraclides* Tarentinus empiricus ſub Nigro ſedet, quem Galenus libro ſexto De compoſitione medicamentorum optimum medicum, plurimorumque pharmacorum expertum laudat, illique inter rei herbarię Scriptores tertium locum poſt Dioſcoridem, & Nigrum tribuit. Ejuſdem meminere idem Dioſcorides, Cornelius (3) Celſus, Laërtius, Athenęus (4).

(3) *Cornel. Celſ. l. 1. in proëm.*
(4) *Athen. l. 2. c. 13. & l. 3. c. 32.*

7 ΜΑΝΤΙΑΣ *Mantias* ſub Heraclide ſedet, Herophili ſectator, ac ejuſdem Heraclidę pręceptor, de quo plura Galenus. (5)

(5) *Gal. de medicament. compoſ. l. 2. cap. 1.*

T A B U L A II.

1 ΓΑΛΗΝΟΣ *Galenus* primo loco, & in medio ſedet. Pergami ſub Imperatore Hadriano natus, ſeptuagenarius ſub Imp. Septimio Severo obiit. Hic relictis ſubtiliſſimis ingenii ſui, & indefeſſę diligentię monumentis, etiam nunc adeò clarus eſt, ut ſatius ſit de eo tacere, quàm plura dicere.

2 ΚΡΑΤΕΥΑΣ *Crateuas* à dextero Galeni latere ſedet. Ob ſingularem rei herbarię peritiam ὁ Ῥιζοτόμος *Radicum ſector*, ſive herbarius, laudatur ab Hippocrate in Epiſtola ad eum ſcriptâ. Honorificam quoque ejuſdem mentionem facit Dioſcorides, ac antiquus Gręcus Theriacorum Nicandri Scholiaſtes, qui Herbarium ſuum citat.

3 ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ *Apollonius* ſub Crateva ſedet; cujus nominis licet multi fuerint medici, hunc tamen Memphitam Lambecius arbitratur, qui citatur ab eodem antiquo Theriacorum Nicandri Scholiaſte in explicatione vocis ἀκινητις, quâ ſignificatur herba quędam ſuffitu ſuo ſerpentes abigens, eundemque eſſe, cujus opus de herbis

bis ab ipſo Scholiaſte aliquantò poſt citatur, quamvis ſine nomine Memphitę.

4 ΑΝΔΡΕΑΣ *Andreas* ſub Apollonio ſedet, quem Dioſcorides in proëmio libri quarti De materia medica cum Crateva laudat ſupra reliquos medicinę auctores Gręcos in re herbaria verſatos. Eundem recenſet Cornelius Celſus in Pręfatione libri quinti inter auctores, qui multa de facultatibus medicamentorum prodiderunt. Galenus autem in citato proëmio libri ſexti, & alibi vehementer eum increpat ab Hippocratis prudentia valde remotum, ac tanquam qui primus medicamentorum ſcientiam pręſtigiis, & mendaciis corrumpere auſus ſit.

5 ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ *Dioſcorides* primus à ſiniſtro Galeni latere ſedet, ad noſtram ętatem celeberrimus, cujus extant quinque De re medica libri ab ipſo Galeno in citato proëmio libri ſexti De ſimplicium medicamentorum facultatibus ſummoperè laudati. Patria ei fuit Anazarba Cilicię, poſtea Cęſarea Auguſta. Exiſtimant alii ipſum ſub Nerone ad Veſpaſianum floruiſſe, alii probabilius ſub C. Julio Cęſare, & Auguſto, ex Arei philoſophi ipſius Auguſti familiaris amicitia, cui & ſuos libros De materia medica Dioſcorides dicavit.

6 ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ *Nicander* Colophonius infra Dioſcuridem ſedet, clariſſimus non ſolum medicus, verum etiam hiſtoricus, poëta, & grammaticus, qui ſub Attalo tertio ejus nominis, ultimoque Pergami Rege floruit. Pręter alia, quę Suidas recenſet, (1) compoſuit verſibus hexametris duo etiam nunc extantia poëmata, de beſtiis venenatis, & de remediis contra venena, quorum primum Theriaca, alterum Alexipharmacum inſcribitur; eodemque alluſit pictor, ita illum repręſentando, ut ſiniſtra quidem manu teneat volumen, dextra autem extentâ irritet ſerpentem.

7 ΡΟΥΦΟΣ *Rufus* Epheſius ſub Nicandro ſedet poſtremus, qui ſub Impp. Trajano, & Hadriano floruit, & pręter libros tres De appellationibus partium corporis humani, aliaque nonnulla, etiam nunc extantia, multa quoque compoſuit, quę à Suida numerantur, (2) ac temporis diuturnitate interciderunt.

(1) *Suidas in Νίκανδρος.*

(2) *Suidas in Ῥοῦφος.*

Digitized by Google

R E G E S T U M.

I. In Imagines Veterum Philoſophorum. ✠ A B C D E

II. In Imagines Veterum Poëtarum. a b c d

III. In Imagines Veterum Rhetorum. *A B C D*

R O M Æ

Typis Antonii de Rubeis in via Seminarii Romani.

M D C C X X X I X.

S U P E R I O R U M P E R M I S S U.

A011645846

IMAGINES

VETERVM ILLVSTRIVM RHETORVM AC ORATORVM

PARS TERTIA

Romæ apud Io: Iacobum de Rubeis
Ad Templum S.æ Mariæ de Pace
cum priuilegio Summi Pontificis
Anno MDCLXXXV

Digitized by Google

ASPASIA PERICLIS

SIVE PALLAS DEA

Apud D.D.Rondaninos in Iaspide

73.

Digitized by Google

Digitized by Google

CAESAR

Summus Imperator, ſummus Orator

ex Numiſmate in Theſauro Chriſtinæ Reginæ 74.

Digitized by Google

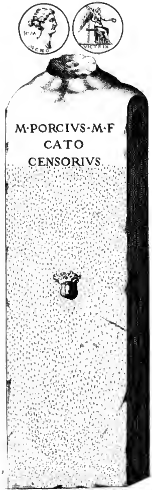

CATO MAIOR COGNOMENO CENSORIVS

Rudioris tantùm sæculi sui uetustate secundus, cæterùm eloquentiâ primus

Ex Dactyliotheca Fuluij Vrsini in gemma

75.

Ex Bibliotheca Fulvij · Visum in marmore

ROMANI MAXIMVS AVCTOR TVLLIVS ELOQVII

in Hortis Mattheis

Digitized by Google

In Theſauro Reginæ Chriſtinæ Auguſtæ

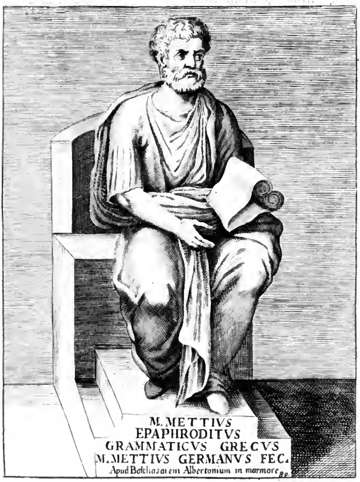
DEMOSTHENES

Ex Ciceronis Sententiá Oratorum Græcorum omnium facilè princeps

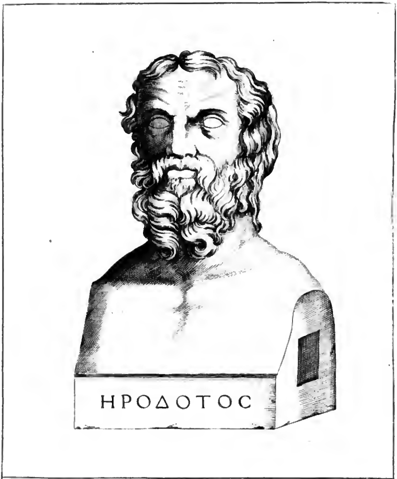
Marmor Tarracone inuentum

74.

Digitized by Google

M. METTIVS
EPAPHRODITVS
GRAMMATICVS GRECVS
M. METTIVS GERMANVS FEC.
Apud Balthasarem Albertonium in marmore
80.

Digitized by Google

HERODOTVS

Herodote tuis dant scriptis nomina Musæ: Tuque doces Musas dulcius ore loqui.

Ex Bibliothecâ Fului Vrsini in marmore

81.

ISOCRATES ·

Suaui eloquio Græca Siren

Apud Magnum Etruriæ Ducem in marmore

82.

Digitized by Google

Digitized by Google

LEODAMAS

Insignis Rhetor Aeschinis præceptor

Apud Cardinalem Cæsium

Digitized by Google

LYSIAS
Atticá Venustate facundus ·
Apud Cardinalem farnesium in marmore.

Digitized by Google

PHOCION ATHENIENSIS

Dux ſummus, ſummus Orator.

85.

Cingoli apud D. Antonium Mariam Castiglionum

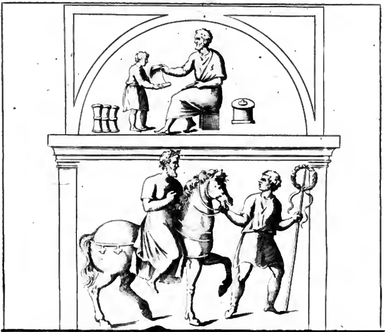
CRISPVS SALLVSTIVS

Crispus Romanà primus in historià

In Thesauro Christinæ Reginæ Aug.

86

Digitized by Google

M·IVNIO·M·F·PAL·RVFO
SOTERICHVS·PAEDAGOG·FECIT
HAE·SVNT·PRIMAE·TVAE·MEAEQ·SEDES
HAEC CERTA EST·DOMVS·HAEC·COLENDA·NOBIS
HAEC EST·QVAM·MIHI·SVSCITAVI·VIVVS

87

Digitized by Google

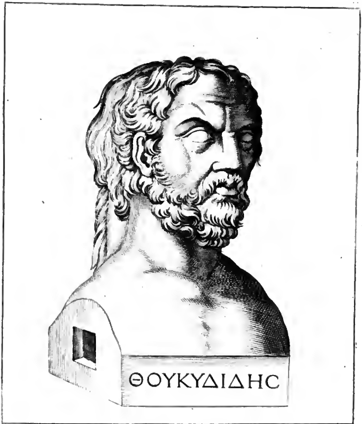

T. LIVIVS PATAVINVS

felix Populus Romanus, qui rerum à se gestarum præconem LIVIVM *habuit*

88.

Patauij in T. LIVII *Mon. olim*

THYCYDIDES

Secundus post Herodotum historiæ Scriptor, ueritate primus

Apud Fuluium Vrsinum in marmore

8?.

ΗΑΙΚΙΗΝ ΠΑΙC ΕΙΜΙ ΒΡΕΤΑΣ Δ ΕCΤΗCΑΤΟ
ΦΗΛΙΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥC ΕΙΚΩ ΟΙCΘΑΜΕ
ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΚΟΥ
00.

Digitized by Google

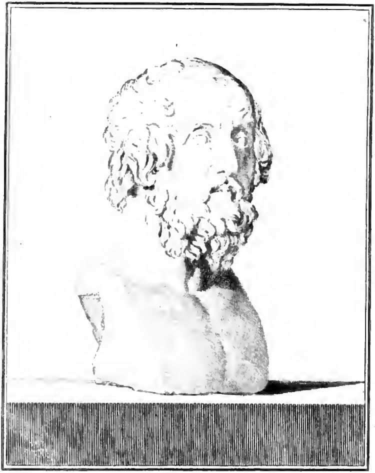
2. ΜΑΧΑΩΝ. *Machaon*. ΧΕΙΡΩΝ. *Chiron*. 5. ΝΙΓΡΟΣ. *Niger*.
3. ΠΑΜΦΙΛΟΣ. *Pamphilus*. 6. ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ. *Heraclides*.
4. ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ. *Xenocrates*. 7. ΜΑΝΤΙΑΣ. *Mantias*.

Ex uetuſtiſsimo Codice Dioscoridiano Bibliotheca Cesareæ Vindobonenſis. TAB. I.

91

Digitized by Google

Digitized by Google

91

HOMERVS

In Muſæo Capitolino

Digitized by Google

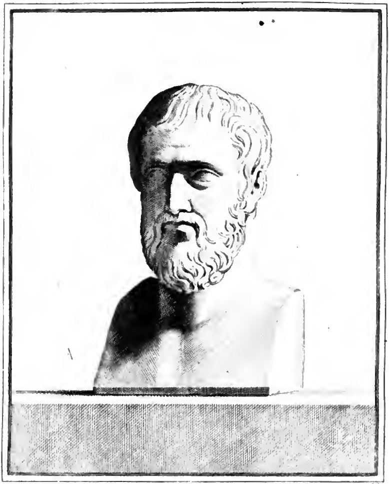
Digitized by Google

2. ΚΡΑΤΕΥΑΣ. *Crateuas.* 1. ΓΑΛΗΝΟΣ. *Galenus.* 5. ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ. *Dioscorides*
3. ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ. *Apollonius.* 6. ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ. *Nicander.*
4. ΑΝΔΡΕΑΣ. *Andreas.* 7. ΡΟΥΦΟΣ. *Rufus.*

Ex uetuſtiſsimo Codice Dioscoridiano Bibliothecæ Cæsareæ Vindobon. TAB. II.

92.

92

TESTA DI FILOSOFO INCOGNITA

In Museo Capitolino

[illegible] M. Ant. Corsi ſculp.

Digitized by Google

Icon ASCLEPIADIS PRVSIENSIS *præſtantiſſimi philoſophi, medici, et oratoris, qui fl-ruit temporibus Pompei Magni, ac medicinam ad ſummam dignitatem euexit, reiec-tis opinionibus Hippocratis, Archagathi, aliorumque, quæ ſua tempestate u-gebant. Sectam Epicuri ſecutus uaria edidit uolumina, tantique fuit no-minis, ut maximis laudibus ornaretur à Cicerone, Celso, Scribonio, Sene-ca, Plinio, Sexto Empirico, et Apuleio; ac ſectatores ſuorum dogmatum qu-plurimos reliquerit. Iconem hanc, præter quam alia nulla reperitur, quæ tantu-uirum exhibeat, ſeruat celebratiſſimum Muſæum Ecc.mi Principis Alexand-Albani* CLEMENTIS XI P. M. *ex fratre nepotis, qui ſtatuas, et anaglyph-undique conquiſiuit, ut literatos uiros ad cognitionem, ac peritiam antiqui-tatis magis adiuuet*

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google